

Foto: Eivind Kise

Et mer rettferdig Oslo er mulig!

Rødt Oslos bystyregruppe
sitt alternative budsjett
for 2024

Hvordan ville Oslo sett ut med Rødt ved roret?

Noe av svaret finner du her.

I vårt alternative budsjett for Oslo for 2024, viser vi hvordan vi ville brukt byens fellesmidler, om det bare var opp til oss.

Innhold

Innledning	s. 4
Hovedsatsinger i Rødts budsjett for 2024	s. 5
Tiltak mot økte klasseskiller i Oslo	s. 5
Ingen kutt i tjenester - bydelene må få nok penger	s. 6
Nei til privatisering og sløsing med offentlige midler i Oslo	s. 8
Anstendig arbeidsliv	s. 10
Helse og velferd	s. 13
Eldre	s. 18
Boligpolitikk og byutvikling kan ikke overlates til markedet	s. 20
Den grønne byen – en klassebevisst miljøpolitikk	s. 22
En god og trygg oppvekst	s. 27
Oslo for alle	s. 31
Kultur og idrett	s. 35
Den økonomiske situasjonen i Oslo kommune	s. 38
Makt og system	s. 39
Oversikt: Rødts endringsforslag til tallbudsjettet (drift og investering)	s. 40

Innledning

De økonomiske forskjellene i Norge og i Oslo fortsetter å vokse. Derfor er det viktig for Rødt Oslo å jobbe for å redusere klasseskillene i byen vår. Som del av en rekke budsjettforlik de siste åra, har Rødt Oslo bidratt til satsinger på for eksempel tiltak for unge og beboere i kommunale boliger, og til å styrke velferden i bydelene.

Men vi vil bekjempe forskjells-Oslo raskere. Vi ønsker å sikre gode velferdstjenester, og at kommunen ikke sliter ut sine ansatte. Det koster penger. Året som straks avsluttes, har vært sterkt preget av dyrtid og økende fattigdom, og det er grunn til å tro at dette også vil prege 2024.

Rødt sitt alternative budsjett for Oslo i 2024 viser hvordan det innenfor rammene er mulig å bekjempe økende klasseskiller og prioritere mer velferd, et anstendig arbeidsliv og en mer rettferdig bolig- og miljøpolitikk. Det er nemlig ingen grunn til at klasseskillene skal fortsette å øke i Oslo. Det er heller ingen naturlov som sier at vi må gjøre ting på samme måte, år etter år, uansett hvem som styrer. Det er faktisk fullt mulig å ta radikale grep for å fordele verdiene på en mer rettferdig måte. Urettferdige forskjeller kan reduseres. Det handler om politisk vilje.

Forslagene våre baserer seg i stor grad på innspill fra lag, organisasjoner, fagforeninger og enkeltpersoner. Hensikten med vårt alternative budsjett er blant annet å synliggjøre noen av de viktigste behovene som finnes i kommunen.

Bystyregruppa vår har ikke den samme administrative tilgangen til å regne hver budsjettpost i kroner og øre. Men vi har – ut ifra våre forutsetninger – gjort sannsynlige anslag. Rødts budsjett er ferdig saldert, slik at inntekter og utgifter går opp. Om budsjettet vårt hadde blitt vedtatt, ville vi ha gjennomført det som står her.

I dette dokumentet finner du endringer Rødt foreslår til det avgåtte rødgrønne byrådet og hørebyrådets budsjettforslag for 2024. Hvis du er interessert i litt flere detaljer, finner du dem i tabellene. Byrådets budsjettforslag finner du her: <http://www.budsjett.oslo.kommune.no>

På vegne av Rødt Oslos bystyregruppe,

*Siavash Mobasheri, Sofia Rana, Mari Rise Knutsen og Jorun Folkvord (faste bystyrerepresentanter)
Ylva Holm-Torsteinson, Sareedo Adam Roble Ali, Linda Amundsen, Thea Borkhus Gabrielsen, Luis Lautaro Espinoza, Guillaume Durandal og Chiara Cavallari Tøråsen (vararepresentanter).*

Oslo, 6. desember 2023

Hovedsatsinger i Rødts budsjett for 2024:

Tiltak mot økte klasseskiller i Oslo

Vi står midt i en dyrtid der halvparten av befolkninga ikke har økonomisk trygghet. Både helt vanlige arbeidstakere, og folk som hovedsakelig lever av stønader fra det offentlige, er rammet. Regningene blir stadig vanskeligere å betale for stadig flere.

I dette alternative budsjettet, foreslår vi noen grep for å dempe den negative utviklinga, og redusere vanlige folks utgifter – og klasseforskjellene i Oslo:

1. 130 millioner kroner til å øke sosialhjelpa med 20 prosent (sammenligna med byrådets forslag).
2. 50 millioner kroner til søknadsbasert tannhelseordning for dem med lavest inntekt og dem med størst utgifter.
3. 75 millioner kroner til å utvide ordninga med gratis skolemat til også å gjelde barnehagene.
4. 144 millioner kroner til permanent å senke leieprisen på kommunale boliger med 30 prosent.
5. 221 millioner til gratis kollektivtransport for barn og unge opp til 19 år og prisene på TT reisene blir det samme som prisen på kollektivreiser.
6. Ytterligere 37 millioner til styrke frivillige og ideelle organisasjoner som Fattighuset, Fontenehusene og Kirkens bymisjon.
7. Flere med vanlige boliger slipper å betale eiendomsskatt.

Tiltak mot økte klasseskiller i Oslo står altså øverst på lista av hovedprioriteringer for vårt alternative budsjett for 2024. Tiltakene går ut på å styrke både folks privatøkonomi, og bydelenes økonomi.

Hvordan vi vil bekjempe økende klasseskiller viser seg også på andre områder: Privatisering og kommuneøkonomi, arbeidsliv, helse og velferd, eldre, bolig, miljø, oppvekst, inkludering, kultur og idrett. Under kan du lese mer om våre økonomiske prioriteringer og vår visjon for et mer rettferdig Oslo.

Ingen kutt i tjenester – bydelene må få nok penger

Oslo er den byen i Norge med de største klasseskillene og der barnefattigdommen er størst. Dette har verken det avgåtte rødgrønne byrådet eller høyrebyrådet tatt på alvor i budsjettframlegget. Bydelenes budsjetter, som faktisk skal finansiere en rekke tjenester til barn og voksne, kuttes av byrådet med om lag 153 millioner kroner.

Rødt mener vi må styrke bydelsøkonomien, i stedet for å kutte den. Det er i bydelene folk bor, og det er bydelene som har ansvar for barnehager, barnevern, økonomisk sosialhjelp, hjemmehjelpstjenester, og som betaler for sykehjemsplassene. I tillegg kommer alle andre velferdstilbud for alle aldersgrupper som er forebyggende, inkluderende, hjelpende eller spesielt tilrettelagte for folk med nedsatt funksjonsevne.

Når foreldre møter en barnehage hvor det ikke settes inn vikarer når ansatte blir syke, er det en direkte konsekvens av kuttpolitikken som både tidligere og nåværende byråd har ført. Når den lokale fritidsklubben står i fare for å legges ned, er det fordi bydelene må kutte i sine budsjetter. Når eldre ikke får tilbud om sykehjemsplass, er det fordi bydelen skal spare penger ved å la eldre bo hjemme lengst mulig. Derfor prioriterer Rødt Oslo å reversere byrådets kutt i bydelenes budsjetter og styrker dem med 460 millioner kroner.

SLIK FORSTERKER KUTTENE FORSKJELLENE I OSLO

Det avgåtte rødgrønne byrådet sitt budsjettforslag (sak 1) og høyrebyrådets tilleggssinnstilling inneholder store nedskjæringer i byens velferdstilbud. Bydelene, som skal sørge for en rekke tjenester til voksne og barn, kuttes i budsjettforslaget med om lag 153 millioner kroner i rammekutt, og ytterligere kutt på 31 millioner kroner gjennom at det kun gis 80 prosent demografikompensasjon. Sistnevnte er et «skjult kutt», som skyldes at byrådet kun kompenserer for 80 prosent av gjennomsnittskostnaden for økt befolkningsvekst. I praksis betyr det at når det for eksempel kommer flere barn, får bydelene kun 8 av 10 kroner som trengs for å gi et godt tilbud.

Den manglende demografikompensasjonen har hatt virkning fra 2011. Uten dette skjulte kuttet i denne perioden, ville bydelene fått om lag 413 millioner kroner mer i 2024 enn i nåværende budsjett. Oslos bydeler har måttet stramme inn, effektivisere og kutte i 13 år. Dette går utover velferdstilbudet.

Resultatet er økende forskjeller mellom folk og mellom tjenestetilbudet i en allerede klassesdelt by. Bydelene må få økte budsjetter som samsvarer med de store velferdsoppgavene. Ikke flere kutt slik det avgåtte rødgrønne byrådet foreslo, og som det nye høyrebyrådet viderefører.

Barnehager, barnevern, hjemmetjenester, sykehjemsplass, rehabilitering og avlastning er lovpålagte tjenester. Den som trenger slik hjelp, må søke bydelen. Mange får avslag, sjøl om det er behov for hjelp. Bydelen vil alltid si at et avslag er faglig begrunnet, men den egentlige årsaken er ofte at de ikke tør gå med underskudd. Foreldre til barn med funksjonsnedsettelse og spesielle behov må få slippe å kjempe med bydelen for å få nødvendig avlastning. Det samme gjelder utslitte pårørende til demente og pleietrengende eldre som ikke får sykehjemsplass, og om du har funksjonsnedsettelse og behov for brukerstyrt personlig assistanse.

Konsekvensene av kuttpolitikken viser seg i de tilbudene som bydelene har mulighet for å kutte. Spesielt har det gått ut over forebyggende barne- og ungdomstiltak, og det som kalles «ikke lovpålagte tjenester».

RØDT OSLOS FORSLAG I TALL OG TEKST – MER, IKKE MINDRE TIL BYDELENE

Rødt foreslår i sitt alternative budsjett å reversere et rammekutt på 153 millioner og styrke bydelene med 460 millioner kroner. Rødt fordeler beløpene slik på de ulike rammeområdene, og andre poster kommer fram i budsjett:

Reversere rammekutt i bydelene	153 000
Bydelene - Økt ytterligere overføring på FO2A barnehager	100 000
Bydelene - Økt ytterligere overføring på FO2B barnevern	50 000
FO2C Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste	50 000
Bydelene - Økt ytterligere overføring på FO3 helse og omsorg	100 000
Bydelene - økt ytterligere overføring på FO4A sosiale tjenester og ytelser	130 000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet sørge for at bydeler skal få 100 prosent kompensasjon for økt innbyggertall i budsjettene, ikke bare 80 prosent som de har fått siden 2011.

Foto: Eirik Skarstein/Unsplash

Nei til privatisering og sløsing med offentlige midler i Oslo

Høyrebyrådet, Frp og Krf, er enige om å skru tilbake tida og privatisere våre velferdstjenester. I årets budsjett er fire nye sykehjem foreslått konkurranseutsatt, og andre velferdstjenester som barnehage står for tur for å bli satt ut på anbud.

Privatisering og salg av Oslo rammer tilbudet til brukerne og ansattes lønns- og arbeidsvilkår. Dette fordi konkurranseutsatte og private virksomheter ofte har lavere bemanning og dårligere pensjonsvilkår. Dette gir økt profitt i private lommer og skattetaf for kommunen.

Oslos befolkning øker kraftig, men byrådet satser ikke på nye ansettelser og kommunens egne ansatte. Konkurranseutsetting, privatisering og økt bruk av innleid arbeidskraft øker forskjellene når det gjelder ansattes lønns og pensjonsvilkår, og åpner opp for sosial dumping, slik vi så det bl.a. med Adeccoskandalen på Ammerudlunden sykehjem.

I tillegg ønsker det nye høyrebyrådet å legge til rette for mer offentlig-privat samarbeid. Offentlig privat samarbeid (OPS) gir mer byråkrati og blir dyrere for kommunen. Dette fordi private utbyggere må betale høyere rente enn kommunen. Privat egenkapital krever også høyere avkastning, og tilrettelegging og kontroll er dyrere enn ved vanlige anbud. Eventuelle endringer i den allerede inngåtte driftsavtalen blir dyrere, fordi den private utbyggeren eier avtalen som skal endres.

KONSULENTTJENESTER

Oslo kommune brukte i 2022 konsulenttenester for minst 2,530 milliarder kroner. Et eksempel finner vi i perioden 2009-2018 der Ruter brukte over 800 millioner kroner på konsulenttenester, i stedet for å bruke kompetansen i Sporveien, som opp igjennom flere år har tilegnet seg kunnskap på drift og planlegging av kollektivtrafikken, i Oslo.

Rødt mener det er på tide å redusere konsulentbruken til et nødvendig minimum, og i større grad bruke egen kompetanse i Oslo kommune. I Rødts alternative budsjett foreslås det å kutte 200 millioner i 2024 på bruk av konsulenttenester i mange virksomheter i kommunen.

RØDT OSLOS FORSLAG I TALL OG TEKST – MOT PRIVATISERING OG SLØSING

Redusert konsulentbruk i Oslo kommune	- 200 000
Midler til å kunne erstatte konsulenter med intern kompetanse	50 000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet stoppe all konkurranseutsetting og Offentlig Privat Samarbeid (OPS).
2. Bystyret ber byrådet stille krav om at eventuelle nye kommersielle sykehjem skal ha bemanning, samt lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår tilsvarende som i kommunale sykehjem.
3. Bystyret ber byrådet avvikle såkalt fritt brukervalg i hjemmetjenesten og ta tilbake tjenesten i egenregi når kontrakter med private kommersielle aktører går ut.
4. Bystyret ber byrådet bygge opp egen kompetanse i stedet for å kjøpe barneverntjenester og andre tiltak i barnevernet fra ulike kommersielle aktører, som kommunen i dag har rammeavtaler med. Avtalene må fases ut og kommunen må bygge opp egen kapasitet.
5. Bystyret ber byrådet legge fram en sak med gjennomgang av konsulentbruk med et mål om å erstatte mer av konstante behov med faste ansatte i egne kommunale tjenester.
6. Bystyret ber byråden legge fram en fullstendig oversikt og redegjøre for konsulentbruken i virksomheter, administrasjonsselskap og etater i kommunen.

Anstendig arbeidsliv

Rødt Oslo vil ha et anstendig arbeidsliv, hvor Oslo kommune går foran som en trygg arbeidsplass. Vi jobber for at yrkesgrupper som renholdere og bussjåfører skal ha rettferdig lønn og trygge arbeidsvilkår.

TA TILBAKE BUSS OG RENHOLD

Pandemien skapte større bevissthet om hvilke yrkesgrupper vi alle er helt avhengige av, både i hverdag og i krisetid. Bussjåførene og renholderne holdt bokstavelig talt hjulene i gang da pandemien brøt ut.

Anbudsmodellen med konkurranse mellom virksomheter med ulike lønns- og arbeidsvilkår, gir et kappløp mot bunnen som rammer oss alle. De av oss som rammes oftest, er midlertidig ansatte, ansatte i bemanningsbyråer og folk uten fast opphold i landet. Rødt Oslo vil stoppe anbudsutsettinga av bussruter i Oslo, og foreslår å starte den jobben i 2024. I tillegg vil Rødt foreslå å sette i gang arbeidet med å ta tilbake til viktige velferdstjenester i Oslo, som renhold i kommunale bygg.

HELTID SOM RETTIGHET - DELTID SOM MULIGHET

Rødt Oslo vil ha heltid som fast regel for ansatte i Oslo kommune, og styrka grunnbemanning i førstelinjetjenestene. Ekstravakter i hjemmetjenesten må erstattes av flere faste ansatte i heltidsstilling. Det er fordi heltid øker kvaliteten på tjenestene, og gir mer stabilitet for brukerne.

6-TIMERSDAG MED FULL LØNNSKOMPENSASJON

Arbeidshverdagen er stressende og helseskadelig for mange. Sekstimersdag gir bedre vilkår for likestilling både i arbeidslivet og i familien, og kan gjøre det lettere å sørge for at flere får heltidsstilling. Rødt Oslo vil at arbeidsdagen gradvis nedkortes med full lønnskompensasjon for kommunens ansatte, med 6-timersdagen som mål. Samtidig er det viktig at sekstimersdag ikke skal brukes som et verktøy for effektivisering og økt arbeidspress.

I budsjettforliket med det rødgrønne byrådet i Oslo for 2022, fikk Rødt gjennomslag for forslaget om å sette i gang et pilotprosjekt med seks timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon i Lillo Gård barnehage. Nå foreslår vi å utvide prosjektet til fem nye barnehager.

ET SERIØST ARBEIDSLIV – INNFØR OSLOMODELLEN I FLERE BRANSJER

Rødt Oslo mener at kommunen må øke innsatsen mot sosial dumping på mange områder, ikke minst gjennom hvordan offentlige innkjøp gjøres. Oslo kommune er Norges nest største innkjøper etter staten. Krav om tariffavtale ved anskaffelse av varer, tjenester og bygg og anlegg, er et enkelt og sentralt virkemiddel for et mer seriøst arbeidsliv.

Det må også stilles strengere krav for å få skjenkebevilling. Det må koste arbeidsgivere noe når de velger å ikke lønne folk skikkelig også på andre områder. For eksempel leverer mange bedrifter transporttjenester også til kommunen. Samtidig har transportarbeideres kår, og økende kriminalitet i transportnæringa, blitt godt belyst i mediene. Kreative yrker er et annet område hvor mange møter useriøse arbeidsvilkår. Rødt vil bruke erfaringer fra byggebransjen, og kreve Oslomodellen etablert flere steder. Oslo kommune må også gjøre en innsats mot ulovlig søndagsåpent og følge opp håndheving av forbudet.

VIDEREFØRE OG STYRKE STØTTEN TIL FAIR PLAY BYGG

Vi trenger et organisert arbeidsliv med lønninger vi kan leve av og arbeidsforhold vi kan leve med. Fair Play Bygg avslører og bekjemper arbeidslivskriminalitet og dokumenterer lovbrudd i byggenæringa. Organisasjonen jobber for å bedre fagopplæringa, forebygge ulykker, sikre faste ansettelser og skape et godt arbeidsmiljø. De samarbeider med representanter for både arbeidsgivere og arbeidstakere. I sitt nye forslag til budsjett, foreslår det borgerlige byrådet å videreføre kuttet i bevilgninga til Fair Play Bygg med 600.000 kroner, fra dagens støtte på 1.250.000 kroner. Dette kuttet vil gå ut over arbeidet med å forebygge og stanse arbeidslivskriminalitet og utnytting i arbeidslivet, og Rødt foreslår å reversere kuttet og øke støtta til Fair Play bygg.

RØDT OSLOS FORSLAG I TALL OG TEKST – ANSTENDIG ARBEIDSLIV

Utvide pilotprosjektet med sekstimersdag til fem nye barnehager	30 000
Fair Play bygg	5 000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet igangsette arbeidet med å ta tilbake renhold i Osloskolen og andre kommunale bygg i egenregi.
2. Bystyret ber byrådet utvide pilotprosjekt med sekstimersdag til fem nye barnehager i Oslo kommune.
3. Bystyret ber byrådet utføre egne kontroller for å sikre at loven om åpningstider blir fulgt, og at forbud mot søndagsåpne butikker overholdes.
4. Bystyret ber byrådet bruke den kommunale skjenkekontrollen aktivt til å sjekke arbeidsforhold og inndra skjenkebevilling til useriøse aktører i utelivsbransjen som betaler sine ansatte under den lovpålagte minstelønna.
5. Bystyret ber byrådet sørge for å stille krav om allmenngjort lønn ved behandling av skjenkesaker.

6. Bystyret ber byrådet utvide Oslomodellen til å gjelde innkjøp av transporttjenester.
7. Bystyret ber byrådet utvide Oslomodellen til å gjelde innkjøp av kultur, kulturopplevelser og tilrettelegging for kulturarrangementer.
8. Bystyret ber byrådet bruke innkjøpermakta og prioritere å inngå avtaler med bedrifter som har tariffavtale.
9. Bystyret ber byrådet om å kartlegge om det er et fungerende marked før det fattes vedtak om privatisering/konkurransetsettingsprosesser, slik at monopoldannelser unngås.
10. Bystyret ber byrådet sørge for at de ansattes organisasjoner involveres i privatisering/konkurransetsettingsprosesser som byrådet vil gjennomføre. Bystyret ber byrådet nedsette anskaffelseskomiteer hvor de ansatte er representert ved alle sykehjem hvor driften skal privatiseres.
11. Bystyret ber byrådet sørge for at det ligger krav om åpenhet i anbudsprosessene, slik at kvalitet i tjenesten kan måles så objektivt som mulig og at muligheten for demokratisk kontroll ikke uthules.
12. Bystyret ber byrådet om at anbudsdokumentene utformes slik at kvalitet vektet høyere enn pris, og at det er mulig å avvise mottatt tilbud hvis det er åpenbart at kvaliteten på tjenesten vil være dårligere enn kommunal standard for øvrig.
13. Bystyret ber byrådet om at anbudsdokumentene utformes slik at kontrakter som inngås kan sies opp hvis leverandøren bryter med inngåtte bemanningsplaner.
14. Bystyret ber byrådet sørge for at kontraktslengdene begrenses, slik at det er mulig å ha politisk kontroll hvis samfunnsmessige forhold tilsier endringer i tilbudet til befolkningen.

Helse og velferd

Gode helse- og velferdstjenester til alle har vært et kjennetegn på det norske samfunnet. De siste tiårene har størrelsen på lommeboka fått stadig mer å si. Det har blitt mulig for de som har penger å kjøpe seg forbi køer og vekk fra underfinansierte offentlige tilbud. Denne utviklinga vil Rødt ha en slutt på. Å forsvare de offentlige velferdsordningene og bekjempe fattigdom er god helsepolitikk.

Oslo bystyre har ikke råderett over alle helsetjenestene innbyggerne bruker. For eksempel har staten over lang tid kuttet sengeplasser i psykiatrien eller pålagt sykehusene å skrive ut pasienter tidligere enn før. Svaret på kutt i de statlig finansierte spesialisthelsetjenestene kan ikke være å kutte i de kommunale institusjonene og tilbudene som er ment å stå klare for å ta imot kommunens sårbare og syke mennesker. Særlig når det kuttes andre steder, må vi beholde og styrke de institusjonene og tjenestene vi har i kommunen.

TANNHELSE

Tannhelse viser fortsatt classeskillene i samfunnet vårt på sitt grelleste. Vi bekymrer oss over at mange innbyggere i Oslo sliter med store tannhelseplager, og ikke får disse behandlet av tannlege, ofte på grunn av manglende økonomi. Tannhelseproblemer henger tett sammen med andre helsemessige utfordringer, både fysisk og ikke minst psykisk.

Rødt mener at regjeringa somler med å gjøre tannhelse gratis for alle. Derfor setter vi selv av 50 millioner kroner i økonomiplanperioden til tannbehandling, og innfører en søknadsbasert tannhelseordning lik den Rødt har fått gjennomslag for i Stavanger kommune. Rødt ønsker ikke å sette ei inntektsgrense så lav at svært få kvalifiserte til støtte. Tannhelseordninga skal prioritere gode løsninger for pasienter som gir best tannhelse på lang sikt, framfor den billigste tannbehandlinga. Ordninga skal begynne med å gjelde dem som har de laveste inntektene, men også innbyggere med høyere inntekter skal kunne få støtte til spesielt kostnadskrevende behandling.

HELSESTASJON OG FØDSELSOMSORG

I kommunehelsetjenesten er fastlegene og helsestasjonene avgjørende for kvinnehelsearbeidet. Svangerskap, fødsel og barsel er en viktig del av tilbudet. Helsestasjonene har i dag en innretning med forebyggende arbeid for mor og barn, det er et gratis lavterskeltilbud som har stor oppslutning i befolkninga. Rødt mener at jordmortjenesten på helsestasjonene skal ha kapasitet til at alle kvinner kan følges opp av jordmor i svangerskapet og få hjemmebesøk av jordmor innen 72 timer etter at de er utskrevet fra sykehuset. Rødt foreslår derfor å styrke bemanninga på helsestasjonene med flere jordmødre med 25 000 millioner kroner.

SKOLEHELSETJENESTEN

Bydelene har ansvar for helsestasjon for ungdom og skolehelsetjenesten. Dette er grunnleggende gratis lavterskeltilbud i det forebyggende helsearbeidet. Rødt vil gjøre bydelene i stand til å bygge ut disse tilbudene ved å sikre økte tildeling over

bydelsbudsjettene. Rødt styrker skolehelsetjenesten ved å bevilge 25 000 millioner kroner til økt bemanning og kompetanse for å kunne møte og hjelpe ungdommer.

PSYKISK HELSE

Spesialisthelsetjenesten er over år bygget ned. Psykiatriske institusjoner legges ned, og antall sengeplasser i psykiatrien har sunket ned til et bunnivå i europeisk sammenheng. I tillegg til å bygge ned den statlig finansierte spesialisthelsetjenesten, har staten over flere år overført stadig mer ansvar til kommunene på en rekke områder. Mange med til dels alvorlige psykiske lidelser lever i dag uten et offentlig behandlingstilbud. Samtidig ser vi økende psykiske plager i befolkninga, særlig blant de unge. Alle bydeler skal i dag ha lavterskeltilbud for voksne kalt Rask psykisk helsehjelp, et tverrfaglig team tilknyttet psykolog med samtaletilbud og kompetanse til å veilede videre i systemet om det er nødvendig.

RUSOMSORG

Strategien for rusfeltet i Oslo, med overgang fra institusjonsbasert rusomsorg til boligtilbud i egen bydel med tjenester nært der personen bor, har fått kritikk blant annet fra Fellesorganisasjonen Oslo FO for at overgangen går for raskt. Så lenge mange av tjenestene til denne gruppa ikke er lovpålagt, vil rammekutt til bydelene fort bety at disse tjenestene nedprioriteres. Det bekymrer oss.

Bydelene har ikke nødvendigvis nok tid, ressurser eller kompetanse til å bygge opp egnede tilbud før institusjonstilbud legges ned. Det er derfor særlig viktig å sørge for at kompetanseoverføring fra fagmiljøene i Velferdsetaten til bydelene faktisk skjer. Rødt mener nedbygginga av rusinstitusjonene har gått for raskt uten at det er bygd opp gode nok tilbud i bydelene.

FJERNE RAMMEKUTT I VELFERDSETATEN OG HELSEETATEN

Det er foreslått kutt i Velferdsetaten og Helseetaten i økonomiplanperioden. Velferdsetatens påpeker at forslag til handlingsplan ikke kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer. Det er en krystallklar tilbakemelding fra etaten som bystyret må ta på alvor. Rødt foreslår å reversere kuttene i 2024. I tillegg foreslår vi å styrke det viktige forebyggende og feltarbeidet Uteseksjonen gjør med 5 millioner kroner.

BARNEVERN

Et av de viktigste hovedargumentene for å sikre gode barneverntjenester er en tjeneste med tilstrekkelig bemanning. I en undersøkelse gjennomført av Fellesorganisasjonen (FO) sier 80 prosent av de ansatte at de ikke har god nok tid til å gjøre en god nok jobb i barnevernet. Den store saksbehandlingsmengden fører til at mange blir syke og utbrent av jobben. Ifølge SSB byttes en av tre ansatte i barnevernet ut hvert år på landsbasis. Det er gjennomgående at det er høy turnover også i Oslo kommune.

Rødt mener det ikke er mulig å oppnå et trygt og godt barnevern uten en bemanningsnorm, og vi støtter Fellesorganisasjonen (FO) sitt forslag om at det bør være et tak for hvor mange saker hver ansatt til enhver tid kan saksbehandle, eksempelvis 9-15 saker

per saksbehandler. Det er viktig at barnevernsarbeiderne har tid til å bygge tillit og trygghet rundt familiene. Rødt ønsker også å utvikle en helhetlig politikk for barnevernfeltet som også ivaretar klasse- og kulturperspektivet. Derfor setter vi av 50 millioner kroner til økt bemanning og styrke mangfoldskompetansen i barnevernet.

Fosterhjemstjenesten og beredskapshjemmene må få et økonomisk og faglig løft. Mange barn venter for lenge på gode fosterhjem, og mange barn flytter for ofte fra fosterhjem til fosterhjem. Bedre oppfølging og kvalitetssikring av fosterhjemmene er nødvendig, gjennom blant annet bedre informasjon, opplæring og tettere veiledning. Kommunen må også foreta en gjennomgang av fosterforeldres rettigheter, arbeidsbetingelser og ivaretagelse.

Trang bydelsøkonomi fører til at private institusjoner velges framfor kommunale plasser, fordi de er billigere som følge av dårligere lønns- og arbeidsvilkår for de ansatte. Rødt Oslo mener at kommunen skal bruke egne institusjoner av høy kvalitet. Derfor styrker Rødt bydelenes økonomi kraftig, også på barnevernsfeltet.

TJENESTER TIL PERSONER MED UTVIKLINGSHEMMING

Helsetilsynet gjennomførte i 2016 et landsomfattende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming. Tilsynet avdekket store mangler på kompetanse innen tjenester til personer med utviklingshemming. Lavt kompetansenivå hos ansatte kan ha en rekke potensielt alvorlige konsekvenser for den enkelte. Konsekvensene kommer tydelig fram i NOU-en «På lik linje – Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming» (NOU 2016:17) og Helsetilsynets oppsummeringsrapport «Det gjelder livet etter landsomfattende tilsyn i 2016» (Helsetilsynet, 2017). Det er dokumentert daglige brudd på grunnleggende menneskerettigheter, mange hindres i å delta aktivt i samfunnet og det er svekket rettsvern og lite selvbestemmelse og medvirkning i egen hverdag. Fellesorganisasjonen (FO) peker på at ved tjenestesteder med lav bemanning og/eller lavt kompetansenivå, vil slike problemstillinger være en større utfordring enn ved tjenester der bemanninga og kompetansenivået er høyere.

FENGSELSHELSETJENESTENE

Oslo kommune har et lovpålagt ansvar for å yte helsetjenester til de innsatte i byens fengsler. Ansvar er delegert til bydel Gamle Oslo og bydel Bjerke, der fengslene våre ligger. Helsetilbudet skal være likeverdig det den øvrige befolkninga får, slik at dårligere helse og helsetilbud ikke blir en del av straffen. Samtidig er fangebefolkninga sykere enn den øvrige befolkninga, og kan ikke selv oppsøke helsevesenet fritt. Ikke minst gir stadig mer bruk av isolasjon og andre negative soningsforhold i seg selv belastninger og helseskade, som igjen gir økt arbeidsbyrde i form av lovpålagt tilsyn og oppfølging fra helseavdelingene. Dette har ikke minst vist seg i en rekk urovekkende medieoppslag fra byens fengsler det siste året.

Helseavdelingene er imidlertid ikke dimensjonert for oppgavene. Dette påpekte Sivilombudets torturforebyggende enhet allerede i 2019, og siden har ombudet rapportert at helsetjenestene ikke er finansiert til å holde et forsvarlig nivå helt fram til den nedslående rapporten om helsefarlige soningsforhold og mangelfulle helsetjenester ved Bredtveit kvinnefengsel denne våren. Bredtveit fengsel er nå varslet stengt på grunn av brannsikkerhet.

Bydel Gamle Oslo er økonomisk ansvarlig for helsetjenesten i Oslo fengsel, men fengselshelsetjenesten har likevel knapt vært innlemmet i bydelens budsjett. Et tilskudd fra Helsedirektoratet har i realiteten fullfinansiert tjenesten, men selv dette tilskuddet er ikke dimensjonert riktig etter de særskilt utfordrende forholdene ved fengselet (antall nyinnsettelse, mengde isolasjon osv.) Uansett skal tilskuddsordninga ifølge direktoratets tildelingsbrev kun bidra til at kommunene og fylkeskommunene tilbyr nødvendige helse- og omsorgstjenester og tannhelsetjenester til innsatte i fengsel. Ettersom det er et overordnet kommunalt ansvar å yte helsetjenester til innsatte, vil bydelene ikke kunne søke refusjon fra andre bydeler, heller ikke medisiner utskrevet av andre helsetjenester.

For at helsetjenesten i Oslo fengsel skal levere et tilfredsstillende nivå av de lovpålagte helsetjenestene til innsatte, må tjenesten finansieres også av kommunen slik den skal. Rødt Oslo foreslår derfor i første omgang å bevilge 4 millioner kroner for å sikre forsvarlig drift ved Oslo fengsel i 2024. Vi ber samtidig byrådet om å utrede den videre finansieringen av kommunens fengselshelsetjenester, slik at de kan settes i stand til å møte de krevende utfordringene de står i og, i det minste, møte nasjonale og internasjonale minstestandarder for fangebehandling.

SOSIALHJELP

Lov om sosiale tjenester må praktiseres slik at minstesatser ikke blir brukt som «tak». Rødt mener at faglig skjønn skal styre, ikke bydelens økonomi. Oslo kommune må kartlegge underforbruket av økonomisk sosialhjelp og budsjettene må dekke det befolkninga faktisk trenger av hjelp. Rødt foreslår å øke sosialhjelpa ytterligere 20 prosent enn det byrådet foreslår for 2024.

RØDT OSLOS FORSLAG I TALL OG TEKST – HELSE OG VELFERD

Pott til søknadsbasert tannhelseordning	50 000
Øke sosialhjelpa med 20 % fra byrådets forslag	130 000
Økt grunnbemanning i barnevernet og styrket mangfoldskompetanse	50 000
Reversere rammekutt i Helseetaten	7665
Reversere kutt i Velferdsetaten	6594
Styrke uteseksjonen	5000
Ansette flere jordmødre i helsestasjon og helsesykepleiere i skolehelsetjeneste	50 000
Fengselshelsetjenesten Oslo fengsel	4000

VERBALFORSLAG

1. Bystyret ber byrådet stanse nedbygginga av rusinstitusjonene inntil desentraliserte rustiltak og booppfølgingstiltak i bydelene er på plass og fullfinansiert.
2. Barne- og familieetaten og bydelene skal fortløpende rapportere til byrådet hvis vedtatt tallbudsjett i barnevernet er utilstrekkelig til å opprettholde det tjenestetilbudet som ut fra barnevernfaglig vurdering anses nødvendig. Byrådet skal legge fram sak for bystyret så snart det ut fra barnevernfaglige vurderinger er behov for tilleggsbevilgning i etaten eller i en eller flere bydeler.
3. Bystyret ber byrådet legge fram en sak for bystyret om en kompetansenorm innen tjenestene til personer med utviklingshemming hvor det sikres at minst 70 prosent av de ansatte har relevant høyskoleutdanning innenfor helse- og sosialfag, med hovedvekt på vernepleiere.
4. Bystyret ber byrådet styrke kommunens kriminalitetsforebyggende arbeid gjennom samarbeidsmodellen SALTO mellom kommunen og politiet. Alle bydeler skal ha en hel SALTO-stilling i hver bydel, ikke bare en halv som det er i dag.
5. Bystyret ber byrådet sørge for at ingen under 50 år plasseres på sykehjem mot sin vilje.
6. Bystyret ber byrådet innføre en søknadsbasert tannhelseordning tilsvarende ordninga i Stavanger kommune. Byrådet bes legge fram sak for bystyret om retningslinjer for ordninga med tilhørende inntektsgrense.
7. Bystyret ber byrådet sikre kommunal finansiering av de lovpålagte, kommunale helsetjenestene i byens fengsler, samt at byrådet i samråd med tjenestene utreder videre finansiering og organisering som bedre møter nasjonale og internasjonale standarder for fangebehandling og helsetjenester i fengsel.
8. Oslo kommune øker fra 1. januar 2024 veiledende satser for økonomisk sosialhjelp til livsopphold per mnd. med 20 prosent fra dagens forslag. Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold pr. måned i 2024 fastsettes dermed til beløpet i høyre kolonne:

	Oslo kommunes satser fra 1.1.23	Midlertidige satser Oslo 1.7-31.12.23	Sak 1 2024	Rødt Oslos forslag – alternativt budsjett 2024
Enslige aleneboende	8 214	8 378	8 730	10 476
Ektepar/samboere	12 889	13 147	13 699	16 439
Enslige forsørgere	9 585	9 777	10 188	12 223
Mottakere i bofelleskap	5 804	6 355	6 622	7 945
Barn 0-5 år	3 519	3 801	3 961	4 753
Barn 6-10 år	3 519	3 801	3 961	4 753
Barn 11-17 år	4 660	5 033	5 244	6 269
Unge hjemmeboende 18-23 år	4 660	5 033	5 244	6 269

Foto: Matthias Zomer/Pexels

Eldre

Den offentlige eldreomsorgen skal møte oss som fullverdige mennesker. Vi vil bli hørt og bestemme over eget liv. Rødt vil bruke fellesskapets ressurser til å gjøre det kommunale tilbudet best mulig, med god, stabil og helhetlig oppfølging livet ut.

HJEMMETJENESTER

Flere eldre som tidligere ville fått plass på aldershjem eller sykehjem, bor i dag i eget hjem. Dette krever hjemmetjenester av høyere kvalitet enn det bydelen i dag tilbyr. Den enkelte eldre skal ha faste, kjente hjelpere med tid til å imøtekomme brukerens behov. Derfor styrker setter Rødt 50 millioner til økt grunnbemanning i hjemmetjenesten.

Mange ansatte i hjemmetjenesten får ikke annet arbeidstøy enn det de får på sykehjemmene, selv om de må ut i kulda. Rødt foreslår å sette av midler til innkjøp av arbeidstøy. Rødt foreslår å sette av 20 millioner i 2024 til dette formålet.

SYKEHJEM OG HELSEHUSENE

Det har vært et mantra de siste årene at alle eldre ønsker å bo hjemme lengst mulig. Terskelen for å få sykehjemsplass er samtidig blitt altfor høy. Mange svært syke eldre blir i dag boende hjemme uten å få pleie og omsorg de etter loven har krav på. Pasientene som får plass, er ofte underernærte og har med seg lange medisinalister mot angst, depresjon, uro og søvnløshet. Så lenge bydelsøkonomien skranter, og bydelene må kjøpe dyre sykehjemsplasser fra Sykehjemsetaten, vil bydelen vente i det lengste med å gi vedtak om sykehjemsplass. Det er en viktig grunn til å øke bydelenes budsjetter.

Helsehusene ble opprettet først og fremst for å kunne ta seg av eldre pasienter som var for syke til å kunne sendes rett hjem etter utskrivning fra sykehus. Vinteren 2022 ble det klart at kommunen ikke hadde klart å bygge opp helsehus med kvalifikasjoner som klarte å ta imot stadig sykere og raskere utskrevne eldre pasienter. Helsehuskrisa tvang fram tiltak. Helsehusene ble omorganisert. Det gjenstår å se hvordan denne omorganiseringa virker

i praksis. Det er bydelene som kjøper plasser på helsehus for sine innbyggere. Høsten 2023 var det vanskelig å oppdrive tilstrekkelig plasser. Når bydelen ikke har noe sted å ta imot en alvorlig syk eldre pasient som sykehuset har skrevet ut, må bydelen betale såkalt overliggegebyr for hver dag pasienten må bli liggende på sykehuset. Helsehusene må bygges ut, og det blir viktig å følge opp utviklingen av helsehusene framover.

OMSORG+

Omsorg+ er tilpassa kommunale boliger for eldre. Bydelene tildeler bolig her etter søknad. Dagens bostøtte for leietakere i kommunale boliger, og de nye bostøtteordningene innført i 2022, omfatter ikke leietakere i Omsorg+. Dette er en urimelig forskjellsbehandling. Omsorg+ må være tilgjengelig for dem som har behov for det, uavhengig av inntekt.

I sitt svar til Rødt skriver det avgåtte rødgrønne byrådet at det pågår et arbeid med en byråds sak som vurderer ulike muligheter og alternativer for innføring av kommunal bostøtte for beboere i Omsorg+. Økonomiske konsekvenser av valgt alternativ fremmes i revidert budsjett 2024. Rødt vil komme tilbake til saken i forbindelse med budsjettprosess 2024.

ALDERSVENNLIG TRANSPORT (ROSA BUSS)

Aldersvennlig transport er et viktig tilbud som omfatter bydelene Alna, Bjerke, Østensjø, Nordre Aker, Sagene, Vestre Aker, Ullern og deler av marka og med mulighet for kjøring mellom bydelene. Vi fåreslår at tilbudet utvides med bydelene Grorud, Stovner og Søndre Nordstrand fra høsten 2024. Med denne fremdriften vil det ta flere år før det er aldersvennlig transport i alle bydelene. Dette er i strid med Oslo kommunes politikk om likeverdig behandling av innbyggerne uavhengig av hvor du bor i byen.

RØDT OSLOS FORSLAG I TALL OG TEKST – ELDRE

Økt grunnbemanning på sykehjemmene	50 000
Øremerka midler til økt grunnbemanning i hjemmetjenesten	50 000
Innkjøp av arbeidstøy i hjemmetjenesten	20 000
Utvide aldersvennlig transport (Rosa buss til tre nye bydeler)	9 000

VERBALFORSLAG

1. Bystyret ber byrådet sikre at alle eldre som ønsker sykehjemsplass, skal tilbys plass.
2. Bystyret ber byrådet sørge for at retten til kommunal tannhelse når du har hatt hjemmesykepleie i mer enn tre måneder blir reelle. Hjemmetjenesten må informere hjemmeboende eldre om denne rettigheten.
3. Bystyret ber byrådet utvide Rosa busser slik at det skal være et tilbud til alle over fra 67 år i alle bydeler.
4. Bystyret ber byrådet sørge for at ansatte i bydelenes hjemmetjeneste får dekket utgifter for yttertøy og sko tilpasset årstidene.
5. Bystyret ber byrådet utvide aldersvennlig transport (Rosa buss) til bydel Grorud, Stovner og Søndre Nordstrand.

Boligpolitikken og byutviklinga kan ikke overlates til markedet

Bolig er en menneskerett, men har mer og mer blitt et spekulasjonsobjekt. Derfor er det viktig for Rødt Oslo at det går raskere å få etablert en tredje boligsektor med ikke-kommersielle boliger i byen vår. Boligbygginga i Oslo går for sakte og det rødgrønne avgåtte byrådet har i åtte år trenert, stemt ned forslag og knapt gjort noe for å legge til rette for at folk skal få seg en plass å bo til en rimelig pris. Det er ingen nyhet at høyrebyrådet fortsetter å overlata all boligpolitikk til markedskreftene.

I 2024 prioriterer Rødt bolig og boligutbygging i Oslo. Vi bevilger mer penger til Plan- og bygningsetaten, og vi foreslår å legge ned Oslobolig AS og overføre midlene til Boligbygg KF for bygging og utvikling av ikke-kommersielle leie- og eieboliger – i samarbeid med ideelle boligbyggerlag slik som Tøyen Boligbyggerlag.

HUSLEIA I KOMMUNALE BOLIGER

De som bor i kommunale boliger betaler markedsleie, kalt gjengs leie, for dårlige boliger. Per i dag er Oslobostøtta på 25 prosent, og den planlegges satt ned til 11 prosent fra 1. februar 2024. Mottakerne av Oslobostøtta utgjør de aller mest fattige og sårbare husholdningene. Rekordhøye leiepriser på det private leiemarkedet driver også leieprisene i kommunal sektor opp. Rødt foreslår å øke Oslobostøtta til 30 prosent.

REDUSERE UTBYTTE AV KOMMUNALE BOLIGER

Oslo kommune er en av de verste bolighaiene i Oslo. Boligbygg KF betaler årlig inn et stort konsernbidrag til Oslo kommune. Det betyr at en del av inntekta som Boligbygg får inn gjennom husleie fra Oslos fattigste, går inn i kommunekassa og brukes til andre kommunale oppgaver. Når 289 millioner kroner blir innbetalt som Boligbyggs konsernbidrag til Oslo kommune i 2024, er det rett og rimelig at store deler av dette beløpet blir brukt til nødvendig vedlikehold og utviklingsarbeid i kommunale boliger. Rødt foreslår 50 millioner kroner mindre i uttak fra Oslo KF i 2024. Midlene skal brukes til å bedre bomiljøet i de kommunale boligene.

VI TRENGER INNBYGGERSTYRT, IKKE UTBYGGERSTYRT BYUTVIKLING

Byutviklinga i Oslo skal være på innbyggernes premisser, ikke utbyggernes. Det har ikke alltid vært tilfelle de siste årene, noe som har ført til raskt stigende boligpriser, dårligere bomiljø og lite gjennomtenkt byplanlegging. Derfor foreslår Rødt å sette av midler til økt egenplanlegging og ulovlighetstilsyn, og styrke Plan- og bygningsetaten for å få økte saksbehandlingsressurser med 15 millioner kroner.

Vi trenger en menneskevennlig byutvikling. Da må vi ha parker, skoler, barnehager, kultur- og idrettsanlegg på plass før folk flytter inn. Slik er ikke politikken i Oslo i dag, og det verste eksemplet er at det knapt vil være et tilbud til alle barn som ønsker å spille fotball i Hovinby-området når det er ferdig utbygd. Derfor må kommunale tomter alltid skal inkludere flater til sosial infrastruktur.

RØDT OSLOS FORSLAG I TALL OG TEKST – BOLIGPOLITIKK

Redusere husleie i kommunale boliger med 30 %	144 000
Midler til Boligbygg Oslo KF, øremerkes av ikke-kommersielle leie- og eieboliger	100 000
Avskaffe det nye boligselskapet Oslobolig AS	-50 000
Økt egenplanlegging ulovlighetstilsyn og saksbehandlingsressurser	15 000
Etablering av boligtilsyn	10 000
Redusere utbytte av kommunale boliger – innsparte midler i Boligbygg Oslo KF brukes til vedlikehold- og boligsosiale tiltak	50 000
Midler til kjøp av nye kommunale boliger (årlig)	100 000
Energieffektivisering/etterisoleringstiltak i kommunale boliger	50 000

VERBALFORSLAG

1. Bystyret ber byrådet komme til bystyret med en plan for å redusere overføringskravet med sikte på å avvikle kommunens uttak fra Boligbygg Oslo KF i løpet av økonomiperioden. I den grad leieinntektene fra kommunens utleieboliger gir et økonomisk overskudd, skal dette brukes til å ta igjen forsømt vedlikehold.
2. Byrådet bes fremme sak om å avvikle ordninga med gjengs leie i kommunale boliger. Saken skal også inneholde forslag om hvordan husleie i kommunale boliger skal fastsettes i fremtiden.
3. Bystyre ber byrådet å utrede hvor mange boliger som står tomme i Oslo kommune og som kan tas i bruk for å, på sikte, lage flere ikke-kommersielle boliger, herunder kommunale boliger, studentboliger og boliger forbeholdt en ikke-kommersiell boligsektor.
4. Bystyre ber byrådet om å opprette et boligtilsyn, som skal ivareta interessene til leietakere og boligeiere i borettslag og sameier.
5. Bystyret ber byrådet sette av minst 10 prosent til studentboliger og 20 prosent til andre ikke-kommersielle boliger i nye boligprosjekter som er planlagt på kommunal grunn, blant annet på Skøyen, Filipstad og Grønlikaia. Bystyret ber byrådet gå i dialog med Husbanken, SiO og ikke-kommersielle boligbyggelag for å etablere en realistisk fremdriftsplan.
6. Bystyret ber byrådet gå i dialog med staten for å tilgjengeliggjøre statlig eiendom i Oslo for studentboligprosjekter i regi av Studentsamskipnaden SiO.
7. Bystyret ber byrådet sørge for at ved salg av eller bortfesting av kommunal eiendom som er egnet til boligbygging, i rimelig avstand til utdanningsinstitusjonene i Oslo, skal det prioriteres rettet salg eller bortfesting til Studentsamskipnaden SiO for bygging av studentboliger.

Foto: Sigmund/Unsplash

Den grønne byen – en klassebevisst miljøpolitikk

I fravær av en radikal, nasjonal klimapolitikk, kan Oslo kommune bidra til å vise vei. Effektive klimapolitiske virkemidler er det staten som bestemmer over, og kommunen har ofte begrenset myndighet til å regulere utslipp. Likevel sitter kommunen på noen virkemidler som kan bidra til å redusere utslippene.

SAMFERDSEL

Kollektive løsninger er viktige i kampen mot de økende klasseskillene. Derfor må Oslo Øst prioriteres når kollektivtrafikken skal styrkes og utvides. For at innbyggere skal ha en reell mulighet til å velge gode kapasitetssterke og klimavennlige løsninger må Ahusbanen bygges og tverrgående kollektivløsninger i Groruddalen opprettes.

KOLLEKTIVPRISER

For at kollektivtrafikken skal være tilgjengelig for alle er det viktig at lave billettpriser sammen med et godt tilbud prioriteres. Målet er på sikt å gjøre kollektivtrafikk i Oslo gratis, slik at man uavhengig av inntekt eller bosted, kan ha kollektivtrafikk som et reelt reisealternativ. Frem til løsninger som gratis kollektivtrafikk er på plass, må billettprisene reduseres kraftig. Rødt foreslår i første omgang at det skal være gratis kollektivtransport for barn og unge (6-19 år) innenfor sone 1.

TT-TRANSPORT

Etterspørselen etter tilrettelagt (TT) transport har sammenheng med hvor universelt utformet kollektivtransporten er. Likevel vil det være grupper som i hele eller deler av året vil trenge TT kjøring. Dagens byråd har sagt at prisene på kollektivtransport skal ned. Da må dette også gjelde TT, siden TT skal være erstatninga for ordinær kollektivtransport for funksjonshemmede som ikke kan bruke denne. I budsjett 2024 fikk Rødt gjennomslag for reduksjon i TT-pris, men fremdeles vil en TT-bruker som har to daglige reiser til eksempelvis varig tilrettelagt arbeid (VTA) og bruker alle sine 150 fritidsreiser (tilsvarende 1,5 t/r-reise i uken) betale over 13.000 i egenandeler i året. Det er langt dyrere enn Ruters årskort, men gir langt færre reisemuligheter, og er mye mindre forutsigbart.

En god TT ordning er en forutsetning for aktiv deltakelse i samfunnet. Rødt mener at prisene på TT reisene bør være det samme som prisen på kollektivreiser.

NATUR OG MILJØ

I Oslo og rundt Oslofjorden finnes et stort biologisk mangfold og svært mange truede arter. Det praktiske arbeidet for å ta vare på biologisk mangfold trenger et løft. Nedbygginga av natur innenfor byggesonen må stanses. Derfor vil Rødt øke kompetansen på biologisk mangfold både hos Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten. Slik kan kommunen ha bedre kunnskap om naturkvalitetene når byen planlegges. Samtidig kan arbeidet mot fremmede arter økes. Det er i tillegg nødvendig at kommunen bidrar til å restaurere natur, blant annet gjennom gjenåpning av Aurevannsbekken gjennom Huken og prosjektering av flere bekkeåpninger. Forslaget om å utrede Huken som konsertarena skal avsluttes, og eventuelle midler til utredningsarbeidet overføres til gjenåpning av Aurevannsbekken i Huken.

Den reneste energien er den vi ikke bruker. Få ting er så skadelig for naturen som økt forbruk. Vi vil øke innsatsen for energiøkonomisering i den eldre kommunale bygningsmassen.

TRYGGE SKOLEVEIER

Rødt vil at barn skal kunne gå trygt til og fra skolen. Det er det mange barn i Oslo som ikke gjør i dag. Derfor vil vi i årene som kommer ha økt satsing på trygge skoleveier. Rødt ønsker også at flere voksne og barn skal kunne sykle til og fra skole, jobb og aktiviteter. Da må vi få bygget ut flere sykkelveier og sikre bedre vedlikehold av sykkelveiene både sommer og vinter. Rødt foreslår å styrke prosjektet "hjertesoner" med 30 millioner. Midlene går til å etablere flere fysiske trafikksikkerhetstiltak i tilknytning til grunnskoler og barnehager.

BRANN OG REDNINGSETATEN

Brann og redning er en del av byens kritiske infrastruktur. Dette er en viktig oppgave for byen så vel som byens innbyggere, og et premiss for at vi skal kunne leve trygge liv. Brann og redning og brannforebyggende tjenester må ha god nok finansiering for å opprettholde dagens tilbud. Det er viktig at Brann og redningstjenesten har en god grunnbemanning, slik at de ansatte innen dette feltet kan ivareta sin egen helse samtidig som de yter en kritisk oppgave for byen. En god grunnbemanning er også viktig for å holde responstiden nede. Dette kan være forskjell mellom liv og død.

KOLLEKTIVORGANISERINGA I OSLO

For at fellesskapets ressurser ikke skal kastes bort i fordyrende mellomledd, vil vi ha en grundig gjennomgang av organiseringa av kollektivtrafikken i Oslo. Det er i dag mange fordyrende dobbeltfunksjoner i de ulike selskapene i kollektivtrafikken. Disse skal fjernes og legges til de operatørene som sitter med sikkerhetsansvaret, slik at vi bruker mest mulig av pengene som finansierer kollektivtrafikken på tilbudet til innbyggerne.

I samarbeid med de ansattes organisasjoner skal #Ruter gjennomgå en effektiviseringsprosess, for å redusere de økende driftskostnadene og med et mål om at Oslo innen 2030 skal ha ett kollektivselskap i Oslo. Dette skal gjøres etter Sporveismodellen og de ansattes medvirkning, slik at endringene ikke går på bekostning av de ansattes lønns- og arbeidsvilkår.

ENØK – ENERGIØKONOMISERING – FOR ALLE

Rødt Oslo mener det haster å redusere energien vi bruker til lys og oppvarming i bygninger. Ikke bare for klima og miljø – strømpriskrise og dyrtid betyr at husholdninger og næringsliv trenger lettere tilgang på gode tiltak for energieffektivisering. Nå er det de som har best råd, som får mest støtte. Vi ser at det er behov for aktivt oppsøkende enøk-rådgivere, og ikke minst er det viktig at disse også kan bistå med søknader.

RØDT OSLOS FORSLAG I TALL OG TEKST – EN KLASSEBEVISST MILJØPOLITIKK

Gratis kollektivtransport for barn og unge (6-19 år) innenfor sone 1	210 000
Åpning av Aurevannsbekken, og fjerning av fremmede arter i Huken	41 000
Mer midler til prosjekt “hjertesoner”	30 000
Redusere egenandelen for TT tilsvarende prisene for enkeltbillett	11 000
Reversere bussrutekutt i Groruddalen	10 000
Brann- og redning – reversere rammekutt	2 700
Effektivisere Ruter	-250 000
Oppsøkende ENØK-rådgivere	5 000

VERBALFORSLAG

Natur

- Bystyret ber byrådet legge fram en sak om hvordan Oslo skal oppfylle naturavtalens mål om minst 30 prosent representativt vern og 30 prosent restaurering av forringet natur innen 2030.
- Bystyret ber byrådet om stanse all nedbygging av matjord i Geitmyra kommunale skolehage.
- Bystyret ber byrådet sikre at skogforvaltninga i hele Oslos del av Marka prioriterer hensynet til natur, opplevelsesverdier og friluftsliv, ved å åpent publisere nye hogstøknader, invitere til medvirkning i landbrukskontorets behandling av søknadene og presisere vektlegging av natur, opplevelsesverdier og friluftslivshensyn.
- Bystyret ber byrådet innføre full hogststopp i hekke- og yngletida for fugler og pattedyr i Oslo og marka.
- Bystyret ber byrådet tilbakeføre Huken til natur- og friluftsområde i tråd med vedtatt reguleringsplan, og stanse planene om konsertarena.
- Bystyret ber byrådet utarbeide en samlet plan for vern og restaurering av elvedalenes naturverdier innen 2025, herunder sikre vern av Lysakerelva, Mærradalen, Alnaelva og Ljanselva.
- Bystyret ber byrådet ikke tillate nye bygg i de byggefrie beltene på 20 meter langs hovedvassdrag og 12 meter langs sidevassdrag, samt utvide de byggefrie grensene langs de viktigste vassdragene.

Kollektiv

- Bystyret ber byrådet sikre HC-parkering ved alle stasjonene på Fornebu-banen slik at Fornebu-banen blir det naturlige førstevalget for flere personer med funksjonsnedsettelse inn i Oslo.
- Bystyret ber byrådet legge inn unntak i skiltinga for bilfritt sentrum. Det settes opp underskilt som «unntatt», «gjelder ikke» «taxi» også der hvor løyvemessig transport er avhengig av å foreta korte stopp på «parkering forbudt, stans forbudt» eller «innkjøring forbudt»
- Bystyret ber byrådet gå i dialog med Ruter for å sikre individuell dør – til dør TT-transport for de som ønsker dette, på linje med kravene til direkte bestilling og muligheten for å ta en taxi på gata.
- Bystyret ber byrådet utrede at ansvaret for planlegging og drift av TT – tjenester legges over til Sporveien.
- Bystyret ber byrådet sørge for at billettprisen for TT blir den samme som for annen kollektivtrafikk fra og med 2024.

Samferdsel

- Bystyret ber byrådet gjennomgå organiseringa av kollektivtrafikken i Oslo i løpet av 2024, og komme til bystyret på egnet vis. Byrådet bør vurdere administrasjonskostnader, pengestrøm mellom selskapene og dobbeltfunksjoner. Gjennomgangen skal drøfte spørsmålet om ett kollektivselskap som driver Oslos kollektivtrafikk i kommunal egenregi.
- Bystyret ber byrådet sette i gang et pilotprosjekt med drift av et utvalg busslinjer under samme driftsregime som trikk og t-bane. Driftsmodellen skal utarbeides av de kommunalt eide operatørene Sporveien og Unibuss, og piloten skal ha for mål å se på de samfunnsøkonomiske fordelene med en driftsart i egenregi og hvordan en slik pilot vil påvirke de ansattes medbestemmelse og demokratisk politisk kontroll. Det foreslås at denne piloten gjennomføres på linje 20 og 21.
- Bystyret ber byrådet å utrede muligheter å bygge en miljølokk over E18 på Manglerud og E6 på Furuset under forutsetning av at total vegkapasitet ikke øker.
- Bystyret ber byrådet øke antall HC-plasser innenfor Ring 1 (eksisterende bilfritt byliv-område) til 174.
- Bystyret ber byrådet doble antall HC-plasser innenfor det nye bilfritt byliv-området (Tøyen og Grønland) i forhold til antall HC-plasser før man startet å fjerne ordinære p-plasser i området.
- Bystyret ber byrådet avklare med Vegvesenet om å omregulere Trondheimsveien til bygata. For å skape bedre boforhold for beboerne langs Trondheimsveien, og på sikt innføre andre mer kapasitetssterke kollektivdriftsarter på strekninger som trikk.

Miljø

- Bystyret ber byrådet om å legge frem en sak med gjennomføring og finansieringstiltak, for hvordan offentlige bygningsmasser og infrastruktur kan innføre solcellepanel som en energikilde.

Foto: Markus Spiske/Unsplash

En god og trygg oppvekst

Barn og unge stiller sjelden opp på Rådhuset for å gi politikere sine innspill til budsjettet. Fagforeningene som representerer de ansatte som hver dag arbeider med Oslos barn og unge har gitt Rødt Oslo gode og tydelige innspill på hva som trengs. Økonomiske rammer legger alltid føringene for hva de ansatte faktisk har mulighet til å gjøre. Det trengs mer penger til flere ansatte, ikke flere handlingsplaner og fine ord.

Rødt mener Oslo kommune som arbeidsgiver må ta sine egne ansatte på alvor, vi vil derfor foreslå at ansattes skal kunne melde avvik når rammebetingelsene ikke gjør det mulig å gjøre den jobben de ansatte er pålagt å gjøre gjennom lov- og planverk.

BARNEHAGE

Barnehagen skal være et sted for omsorg, lek og læring for alle barna i Oslo. Kommunerevisjonens egen rapport 4/2022 «Bemanning i barnehagen», slår fast at mange barnehager i Oslo er underbemannet og at det har negative konsekvenser for barnehagetilbudet. Denne rapporten, og rapporten «Mulighetenes barnehage – kvalitet i Oslo kommunes barnehager» (OsloMet, 2021), påpeker at Oslo bør øke grunnbemanninga i barnehagene, gjeninnføre kjøkkenassistent og knytte til seg vikarer som har kompetanse på barn. Rødt ønsker også å øke tilskuddet til spesialpedagogiske tiltak i barnehagene. Dette vil være samme type økning som Rødt forhandla fram som en del av budsjettenigheten for budsjett 2023.

Rødt mener at bemanningsnormen må gjelde i hele åpningstida, og vi vil jobbe for å få dette lovfesta. Det ville vært mulig å innføre dette for de kommunale barnehagene i Oslo, men ikke å pålegge de private barnehagene å gjøre det samme (sjøl om de fikk midler til det). Dette er en av flere grunner til at det ikke er hensiktsmessig å la kommersielle krefter være en del av det ordinære barnehagetilbudet i kommunen.

GRUNNSKOLE

I en god skole er det sentralt at alle elever får god oppfølging både faglig og sosialt. Lovverk og læreplaner stiller store krav til hva lærerne skal gjennomføre av tilrettelegging og oppfølging, og disse oppgavene er i praksis svært vanskelig å gjennomføre når klassene er fylt til randen av elever. I områder med store levekårsutfordringer og i klasser hvor flere elever har enkeltvedtak om spesialundervisning har ikke lærerne mulighet til å oppfylle kravene som lovverk og læreplaner stiller. Konsekvensen av dette er dårligere opplæring for elevene og utslitte ansatte.

Rødt vil på sikt innføre en grense for klasser i grunnskolen på 20 elever. Som en start på å nå dette målet, vil Rødt sette av penger til at noen barneskoler i levekårsutsatte områder kan ha en ekstra kontaktlærer på hvert trinn. Dette er et lite skritt på veien mot en klassestørrelse som Osloskolen trenger.

VIDEREGÅENDE SKOLE

Rødt vil ha strakstiltak for å få slutt på praksisen med at klasser på de videregående skolene overfylles. I dag er det gjennomsnittlige elevtallet på studiespesialisering mer enn 32 elever, mens klasserom og lærernes arbeidstid er dimensjonert for maks 30 elever. På yrkesfaglige utdanningsprogram overstiger elevtallet i flere klasser antallet arbeidsplasser i verkstedene. Overfylte klasser gir dårligere kvalitet på opplæringen, det gjør det vanskeligere å oppdage elever som sliter og det gir en uforsvarlig høy arbeidsbelastning for lærerne.

VOKSENOPPLÆRING

I budsjettforslaget legges det opp til et kutt i rammebevilgninga på 9 millioner i 2024. Et slikt dramatisk rammekutt vil påvirke blinde og svaksyntes rett til opplæring på sentrale områder som mobilitet, orientering, data og IKT, i tillegg til digitale læremidler i skolen. Rødt foreslår å reversere kutt i rammebevilgninga for Oslo Voksenopplæring.

Rødt ønsker å få på plass både kontaktlærere, rådgivere og skolehelsetjeneste for deltakerne i voksenopplæringa. For mange deltakere er voksenopplæringa en viktig inngangsport til både arbeidslivet spesielt og samfunnet generelt. Gode lavterskeltilbud innen helse for denne gruppa er både godt for folkehelsa og samfunnsøkonomien. I første omgang vil vi få utredet kostnadene.

SPELALPEDAGOGISKE TILTAK

Når økonomien er stram, er det alltid de svakeste som rammes hardest. Både i barnehager og skoler er spesialpedagogiske tiltak en innsparingspost. Rødt vil styrke PP-tjenesten økonomisk, øke øremerkede bevilgninger til spesialpedagogiske tiltak i barnehagene (se delen om bydelsøkonomi) og øke den særskilte elevprisen i grunnskolen. Disse tiltakene betyr ikke at alle problemer løses, men det vil være en viktig hjelp for mange.

STUDENTER

Rødt Oslo vil at det skal være mulig å være heltidsstudent i Oslo, og vi vil derfor jobbe for et godt velferdstilbud for studentene. Rødt ønsker å støtte opp om studentenes psykiske helse, ved å styrke finansieringa av Studentsamskipnaden SiOs psykiske helsetilbud med 5 millioner kroner.

GRATIS UMLEIE AV SKOLEBYGG

Det er stor etterspørsel for utleie av skolebygg i Oslo. Rødt mener at Oslo kommune kan legge mer til rette for at frivillige organisasjoner og spesielt barn og unge har mulighet for å leie skolelokalene gratis. Rødt foreslår å legge inn 5 millioner i sitt budsjett for å sikre åpne og tilgjengelige skoler etter skoletid.

RØDTS ENDRINGSFORSLAG I TALL OG TEKST – OPPVEKST

Øremerka midler til å øke bemanning i barnehagene i leverkårsutsatte områder	100 000
Økning av særskilt elevpris med 100 000 kr pr. elev omfattet av ordningen	15 000
Styrke studentsamskipnaden SiOs psykiske helsetilbud	5 000
Fjerne kostpenger i kommunale barnehager	75 000
Ekstra kontaktlører ved 10 levekårsutsatte områder	56 000
Reversere kutt i rammebevilgninga for Oslo Voksenopplæring	9 000
Styrking av PPT	10 000
Gratis utleie av skolebygg til frivillige organisasjoner	5 000

VERBALFORSLAG

1. Bystyret ber byrådet sørge for at videregående skoler i Oslo ikke skal gis anledning til å fylle opp med flere elever utover i skoleåret enn hva elevplasstallet i aktivitetsplanen angir.
2. Byrådet bes i samarbeid med relevante forskningsmiljøer utvide forsøk med leksefrie skoler. Forsøkene bør blant annet evalueres med tanke på om leksefri skole kan bidra til at elevenes læring og trivsel blir mindre avhengig av foreldres sosioøkonomiske bakgrunn, at skoleleie elever lærer mer og trives bedre og om det kan hindre frafall senere i utdanningsløpet. Sak om dette legge frem for bystyret i løpet av 2024
3. Det skal i Oslo kommune til enhver tid være et antall lærlingplasser som tilsvarer minst 2 promille av kommunens folketall. Kommunens bydeler og etater pålegges et særlig ansvar for å øke antall lærlingplasser.
4. Bystyret ber byrådet gjennomføre forsøk med færre barn i barnegruppene i bydeler hvor det er overkapasitet på barnehageplasser.
5. Bystyret ber byrådet om å utarbeide rutiner som gjør det enkelt for barnehageansatte å melde avvik når rammebetingelsene setter begrensinger for det pedagogiske arbeidet

- med enkeltbarn og barnegruppa.
6. Bystyret ber byrådet om å utarbeide rutiner som gjør det enkelt for ansatte i skolene å melde avvik når rammebetingelsene gjør det umulig å oppfylle opplæringslovens krav til elevenes opplæring.
  7. Bystyret ber byrådet utrede hva det vil koste å ha tilstrekkelig verkstedearealer og oppdaterte verktøy, maskiner og utstyr i de videregående skolene. Oversikten brukes til å lage en investeringsplan for å møte det kartlagte behovet innenfor en femårsperiode med start i 2025.
  8. Bystyret ber byrådet kartlegge sosialfaglig kompetanse i Oslo skolen. I en slik kartlegging bør antall ansatte i andre stillinger enn undervisningsstillinger slik som miljøterapeuter, miljøarbeidere, vernepleiere og assistenter undersøkes, samt hva slags kompetanse disse har. Kartlegginga bør inngå i en større vurdering av hvordan sosialfaglige behov skal dekkes i Oslo skolen framover. Resultatet av dette arbeidet legges fram for bystyret på egnet vis i god tid før behandling av budsjett for 2025.
  9. Bystyret ber byrådet utrede hva det vil koste å innføre kontaktlærerordning for alle deltakere i voksenopplæringen.
  10. Bystyret ber byrådet utrede hva det vil koste å innføre rådgivertjeneste og skolehelsetjeneste for alle deltakere i voksenopplæringa etter modell av tilsvarende ordninger i videregående skole.

Foto: Janko Ferlić/Unsplash

Oslo for alle

Rødt jobber aktivt for at ingen skal diskrimineres på bakgrunn av funksjonsevne, hudfarge, religion, etnisitet, seksuell orientering eller kjønnsuttrykk. Oslo skal være en inkluderende by hvor vi alle skal kunne føle oss hjemme, kjenne tilhørighet og samhold. Vi jobber for at alle skal ta et aktivt standpunkt mot rasisme.

UNIVERSELL UTFORMING

Bystyret vedtok i 2022 en strategi for universell utforming i Oslo kommune. Alle virksomheter i Oslo kommune skal innen 2030 ha iverksatt krav til universell utforming innen sine ansvarsområder. Det kommer frem at kommunen skal utarbeide en sektorovergripende handlingsplan for universell utforming. Takket være Rødt har byrådet de siste årene satt av tilstrekkelig med midler for å nå målet om en tilgjengelig by. Dette må fortsette.

Høyrebyrådet har ikke i sin byrådserklæring slått fast at all kommunens arbeid skal baseres på FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD), men ettersom Norge har ratifisert konvensjonen er man like fullt forpliktet til å følge den. Rødt foreslår at det nye byrådet legger til CRPD i all kommunens arbeid.

UNIVERSELL UTFORMING AV SKOLER

Oslo må være tilgjengelig for absolutt alle. Rødt setter derfor av 130 millioner kroner til universell utforming. Ingen skal måtte søke seg til en annen skole fordi de ikke fysisk kommer seg inn på sin nærskole. Det er diskriminerende og uakseptabelt at byen fortsatt har plasser og bygg mange er fysisk forhindret fra å komme seg til.

UNIVERSELL UTFORMING AV KOLLEKTIVTRAFIKKEN

Det er mye som er blitt bedre når det gjelder universell utforming av kollektivtransporten i Oslo, men det gjenstår likevel mye arbeid før personer med ulike former for funksjonsnedsettelse har muligheter for å bruke alle deler av kollektivtransporten. Rødt er glad for at Oslo bystyre har vedtatt at Oslo skal være universelt utformet innen 2030. Alle nye kjøp og investeringer må ha som mål å sikre universell utforming. Rødt vil understreke betydninga av å videreføre dialogen med de ulike brukergruppenes organisasjoner.

Innen 2030 skal 80 prosent av holdeplassene være tilgjengelig (1000 holdeplasser), dette i henhold til tidligere byrådsvedtak om at Oslo skal være universelt utformet og at kollektiv skal være tilgjengelig for allmenheten. Å realisere 100 prosent universell utforming av kollektivtilbud og holdeplasser er utfordrende da flere holdeplasser er i svinger og i bakker hvor det er vanskelig å få full universell utforming. Vi legger til grunn Ruter sitt mål om 80 prosent tilgjengelige holdeplasser i Oslo og setter av 100 millioner i 2024.

ALLMENNLEGETILBUD FOR PAPIRLØSE MIGRANTER

Alle kommuner i Norge har ansvar for å tilby nødvendige helsetjenester for alle mennesker som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Dessverre får ikke papirløse samme helsehjelp som oss andre, som fører til store fysiske og psykiske lidelser for mennesker som lever blant oss. Papirløse har ofte ikke egne midler til å betale for helsetjenester. Norge har fått kritikk fra FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) for ikke å ivareta rettighetene for denne gruppen.

Både papirløse barn og gravide mangler fastlege, og verken de selv eller helsestasjonen har steder å oppsøke eller henvises til. Ingen i kommunen har fått ansvaret for å tilby dem allmennlegetjenesten de har rett på, og de risikerer å bli kasteballer i systemet. Som en start kan Helsesenteret for papirløse henviser gravide, barn og andre med store og/eller kroniske helseutfordringer til bydelens helsestasjon. Det må sikres at helsehjelpen er gratis, inkludert prøvetaking.

Papirløse er helt uten rett til tannhelsehjelp, også akutt hjelp når det kan være fare for pasientens liv. Uten rett til et akutt tannlegetilbud opplever papirløse i dag uholdbare smerter og utsetter seg for farefulle egenbehandlinger.

AKUTTOVERNATNING OG FJERNE SOVEFORBUDET I OSLO

I Oslo er det mennesker som ikke har et fast sted å bo, som ikke vet hvor de skal sove fra natt til natt. Norge har en menneskerettslig forpliktelse til å styrke dagens akuttovernattingstilbud. Europarådet har gjentatte ganger uttalt at norske myndigheter er forpliktet til å tilby akuttovernatting til alle som oppholder seg her i landet, uavhengig av oppholdsstatus. Med bakgrunn i det har kommunen en plikt til å sørge for at ingen sover ute.

I 2013 innførte Oslo et totalforbud mot å overnatte utendørs i tettbygde strøk. Soveforbudet innebærer at personer som overnatter eller camper på veier, plasser eller i parkerte biler på offentlig sted kan vekkes, jages bort og straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder. Bostedsløshet er et sosialt problem som ikke kan håndteres med kriminalpolitiske virkemidler. Senter for menneskerettigheter har påpekt at det vil utgjøre menneskerettsbrudd å bortvise personer som ikke har noen alternativ innkvarteringsmulighet.

Akuttovernatting og lavterskeltilbud for bostedsløse prioriteres i Rødt Oslos budsjett med 15 millioner kroner slik at flere skal få tilbud om overnatting på kalde vintre – uavhengig av landbakgrunn og oppholds-status. I dag er ordningen slik at den trer i kraft når det blikker – 10 grader. Dette er helsefarlig og menneskefiendtlig. Vi foreslår å endre dette slik at akuttovernattingstilbudet skal tre i kraft når temperaturene faller til under 0 grader. Midlene skal styrke til de to helårlige tilbudene i regi av Kirkens Bymisjons tilbud i Louises gate 30 og Røde kors sitt tilbud Misjonskirken på Majorstuen. I tillegg skal Frelsesarmeens vintertilbud være tilgjengelig hvis det er behov for dette.

FRIVILLIGHET

Frivilligheten er avgjørende for at samfunnet vårt fungerer. Frivillige organisasjoner gjør en uvurderlig innsats for å hjelpe folk som sliter når prisene er høye. Selv om vi primært mener at velferdsstaten sikkerhetsnett burde gjøre at for eksempel matutdeling ikke er nødvendig, anerkjenner vi at organisasjonenes tilbud er en effektiv måte å raskt få ut hjelp. Denne store innsatsen som gjøres i alle lokalsamfunn skaper enorme verdier for samfunnet og bidrar til demokrati, samhold, inkludering og nytenking. Ofte kuttet det i frivillighetsmidler i en trang kommune- eller bydelsøkonomi, fordi det ikke er lovpålagte tilbud. Det er viktig at betydninga frivilligheten har for samfunnet anerkjennes og verdsettes. Derfor foreslår vi 37 395 millioner kroner til organisasjoner som driver med matutdeling og gir annen hjelp våre innbyggere i Oslo.

RØDTS ENDRINGSFORSLAG I TALL OG TEKST – ET OSLO FOR ALLE

Universell utforming – midler skole	130 000
Universell utforming under oppgradering av linje 5	35 000
Mål om at 80 % bussholdeplassene skal være universelt utforma	100 000
Oppgradering av kollektivtransport til universell utforming	150 000
Universell utforming– midler uteområder	50 000
Universell utforming på offentlige bygg	150 000
Allmennlegetilbud for papirløse migranter	3000
Akuttovernatting	15000
Frivillighet	37 395

VERBALFORSLAG

1. Bystyret ber byrådet forby kommunal støtte til rasistiske, islamofobi, antisemittiske eller høyreekstreme organisasjoner.
2. Bystyret ber byrådet sørge for at idretts- og kulturarrangementer der barn og ungdom deltar skal være alkoholfrie.
3. Bystyret ber byrådet om å legge konvensjonen om rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse (CRPD) til grunn for kommunens arbeid.
4. Bystyret ber byrådet om å sikre nødvendig finansiering for å styrke BPA-ordninga slik at den tildeles i tråd med hensikten, rundskriv I-9/2015 Rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) 1 og CRPD. Byrådet bes informere bystyret på egnet vis i forbindelse med revidert budsjett 2024.
5. Bystyret viser til innspill fra Det sentrale eldreråd, og ber byrådet gjøre budsjettforslaget for Oslo kommune tilgjengelig i papirversjon for de som har behov for det.
6. Bystyret ber byrådet legge fram en bystyresak om de lokale rådene og en kartlegging av rådene i bydelene. Plassering av rådene på bydelenes organisasjonskart, antall møter i året, omfang av sekretærbistand, informasjon på bydelens hjemmesider samt møte- og talerett i bydelsutvalg er aktuelle tema for en slik gjennomgang.

7. Bystyret ber byrådet i dialog med Helsesenteret for papirløse migranter opprette et kommunalt legetilbud for papirløse.
8. Bystyret ber byrådet i dialog med Helsesenteret utrede et kommunalt helsetilbud for papirløse migranter. Utredninga skal inkludere å knytte helsetilbudet til etableringen av Familiehuset på Tøyen og/eller knyttet til et eller flere fastlegekontorer i bydelene. Som en start kan bydelens helsesentre og Helsesenteret for papirløse henwise gravide, barn og papirløse med store eller kroniske helseutfordringer med oppfølgingsbehov dit. Det må sikres at helsehjelpen er gratis, inkludert prøvetaking.
9. Bystyret ber byrådet sørge for at ungdom med funksjonsnedsettelse synliggjøres i satsingene rundt sommerjobber for ungdom.
10. Bystyret ber byrådet jobbe for at det er universell utforming og god tilgjengelighet hos fastlegekontorene. Personer med sansetap skal få tolk / ledsager til legebesøk.
11. Bystyret ber byrådet fremme sak om å øke kapasiteten på akuttovernatting og sikre at ingen må sove ute i Oslo, slik at vi ivaretar våre menneskerettslige forpliktelser.
12. Bystyret ber byrådet fremme sak i løpet av 2024 om å fjerne soveforbudet og reversere endringa som ble gjort i Oslo kommunes politivedtekter i 2013 da det ble forbudt og straffbart å overnatte “på veier eller plasser i tettbebygd strøk” (§ 2-1 femte ledd).
13. Bystyret ber byrådet endre ordningen slik at akuttovernatting og lavterskeltilbud for bostedsløse trer i kraft når temperaturene faller til under 0 grader.

Kultur og idrett

Rødt mener det er viktig å sikre infrastruktur som scener, øvingslokaler og lignende. Dette er avgjørende for et levende kulturliv. Rødt verdsetter det arbeidet som kulturorganisasjonene gjør og styrker tilskuddene til en rekke organisasjoner.

ATELIERSITUASJONEN

Rødt viser til atelierkrisen i Oslo, hvor 45 prosent av Oslo kommunes subsidierte atelierplasser skal legges ned fordi byggene i Myntgata 2 og Ila Pensjonat er planlagt til andre tiltak. 45 prosent tilsvarer 150 av landets arbeidsplasser for kunstnere. For å bøte på dette har Kulturretaten nylig lyst ut 30 atelierplasser, men det er langt ifra nok, pluss at flere av disse atelierene er allerede i bruk av aktive kunstnere som kommer til søke på nytt om å få beholde sine atelierer i 10 år til. I realiteten er antallet dermed mindre enn 30.

Rødt mener at kunsten skal utøves på bakgrunn at talent og vilje, framfor sosial og økonomisk bakgrunn. Derfor er forutsigbar økonomi og gode rammevilkår en forutsetning for mangfoldig rekruttering til kunstneryrket.

Rødt er gjennom dialog med kunstnerne blitt kjent med prosjektet Atelierstuen. Det er et prosjekt som vil gi nye atelierplasser til 100 kunstnere. Bygninga er en del av den gamle Veterinærhøgskolen på Adamstuen og eies av den private aktøren Linstow eiendom. De har sagt seg villig til å leie ut et helt bygg til Atelierstuen mens de skal utvikle området i samarbeid med Oslo Kommune. Det er en prosess som kan ta opptil 10 år. Eierne har fått brukstillatelse til lokalene, og det betyr at kunstnerne kan flytte inn så snart det praktiske og formelle er på plass. Rødt foreslår å inngå en avtale om en langsiktig økonomisk støtte til Atelierstuen.

STYRKE NABOLAGSKLUBB

Nabolagsklubb er et utviklingsprogram etablert for å gi ekstra styrke og hjelp til idrettslag som en tydelig posisjon for barn og unges oppvekstvilkår gjennom inkludering og deltagelse. Arbeidet viser gode resultater og det er ønskelig å invitere flere idrettslag med. Rødt foreslår å øke støtten til Nabolagsklubb til 10 mill. kr. for 2024.

NYBYGG OG REHABILITERING AV KUNSTGRESSBANER

Det avgåtte rødgrønne byrådet innstilte til et budsjett uten en eneste fersk krone til fotballanlegg. Det nye høyrebyrådet har videreført denne politikken. Nå får barna i hovedstaden beskjed om at de ikke kan spille med venner på grunn av plassmangel. Ifølge en rapport fra Norges Fotballforbund mangler Oslo ca. 30 fotballbaner for å dekke behovet fra barn og unge. Det er en anleggskrise i Oslo, og Rødt tar ansvar for å legge de nødvendige midlene for å innfri budsjettinnspill fra NFF Oslo og Bymiljøetaten. Rødt setter av 150 millioner til å igangsette nybygging og rehabilitering av kunstgressbaner i 2024. Vi setter også av 18,8 millioner til kunstgressprosjekter som har behov for planleggingsmidler i 2024.

Etter Rødts syn er alle disse investeringene kun forskuttering av investeringer som uansett må tas i framtida. Det vil være direkte uansvarlig å ikke legge inn pengene nå, og la etterslepet bli enda større og dyrere om noen år. Nå må ord følge handling, og politikere må slutte å snakke om hvor viktig idretten er i kampen mot utenforskap og kriminalitet uten å legge inn pengene som trengs.

SVØMMETILBUDET – BAD I OSLO

I dag er det 9 kommunale svømmeanlegg i Oslo, men det eneste kommunale badet på Oslo vest Frognerbadet er stengt. Det er i dag over 79.000 innbyggere pr. svømmehall i Oslo. Behovet for flere svømmehaller øker for hvert år som går. Oslo har blant landets dårligste svømmehalldekning. Dette har bare blitt verre. Oslo er nederst på landsstatistikken over andel av befolkninga som går i bad.

I 1938 kunne alle barn i Osloskolen svømme. 85 år seinere er det langt fra tilfelle. Under det borgerlige byrådet skrøt byråd Bård Folke Fredriksen av at det ikke var noen naturlig oppgave for kommunen å drive bad. De holdt ord: Sommeren 2012 presenterte Høyrebyrådet en tiårsplan for skoleutvikling med hele 63 skoleprosjekter, og null skolebad. Byrådet som overtok i 2015 har verbalt avveket fra den planen, ved å si at bad skal vurderes ved bygging av nye skoler. Men praksis har blitt som Høyres. Derimot har det rødgrønne byrådet økt antall svømmetimer for elevene fra 10 til 20. Det er jo fint, men fortsatt utilstrekkelig. Svømmeforbundet anbefaler minimum 40 timer.

I 2012 anslo Svømmeforbundet at byen hadde svømmefasiliteter til om lag 140 000 mennesker. I 2040 vil Oslo ha 840 000 innbyggere hvis dagens økning med cirka 10 000 i året fortsetter. Det er behov for flere bad i hele Oslo. Rødts visjon er at alle bydeler skal ha flerbrukshall med svømmehall. Når nye bydeler planlegges – som Filipstad – skal både flerbrukshall og skolebad inkluderes. Hovinbyen/Ensjø etableres helt uten bad, og Rødt mener at det midlertidige badeanlegget på Økern skal bli et permanent bad.

FRITIDSKLUBBER

Rødt vil arbeide for gode, stabile offentlige fritidstilbud med trygge, kompetente barne- og ungdomsarbeidere. I en trang bydelsøkonomi blir ikke-lovpålagte tjenester, som fritidsklubber er, rammet av kutt. Derfor foreslår Rødt å øremerke satsing på de lokale fritidsklubbene med 40 millioner kroner og setter av 10 millioner kroner til å holde fritidsklubbene åpne 5 kvelder i uka, hvorav en kveld i helga.

RØDTS ENDRINGSFORSLAG I TALL OG TEKST – ET MANGFOLDIG KULTUR- OG FRITIDSTILBUD

Midler til kunstgressprosjekter som har behov for planleggingsmidler i 2024	18 800
Midler til å igangsette nybygging og rehabilitering av kunstgressbaner i 2024	150 000
Midler til prosjektet Atelierstuen for å sikre 100 nye atelierplasser	3500
Styrke Nabolagsklubb	10 000
Øke kulturtilskuddene	10300
Øremerket satsing på de lokale fritidsklubbene	40 000
Holde fritidsklubbene åpne 5 kvelder i uka, hvor av en kveld i helga	10 000
Akuttovernatting	15000
Frivillighet på helse og sosialfeltet	27 095

VERBALFORSLAG

1. Bystyret ber byrådet å gå i dialog med kunstnerboligforening med et mål å etablere en kunstner boligprosjekt i Oslo for å sikre kunstnerne et sted å bo og utover sine aktiviteter.
2. Bystyret ber byrådet stille krav til Oslo Idrettskrets om å prioritere å drive systematisk skolering av idrettslagene for å forebygge hatkriminalitet, i samarbeid med organisasjoner som har kompetanse på antirasistisk arbeid, diskriminering av kvinner og LHBT+ og interesseorganisasjoner for funksjonshemmede.
3. Bystyret ber byrådet sørge for å legge til rette for en sømløs overgangsperiode inntil Kulturetatens egne utlyste atelierplasser er innflyttingsklare. Inntil videre forlenges kontraktene i Myntgata 2 og Ila pensjonat.
4. Bystyret ber byrådet prioritere å inngå avtale om en langsiktig økonomisk avtale når det gjelder prosjektet Atelierstuen. Dette skal skje i tett dialog med foreninga Atelierstuen. Byrådet bes informere bystyret på egnet vis.
5. Bystyret ber byrådet igangsette arbeidet med prosjektering av Frognerbadet, samt oppfølging og kvalitetssikring av KVVU Bad Oslo Vest innen utgangen av 2. kvartal 2024. Rehabilitering av Frognerbadets kafeteria og garderober settes på vent inntil bystyret har gitt føringer om Frognerbadets framtid.
6. Bystyret ber byrådet legge fram forslag om midler til rehabilitering av Frognerbadet i forbindelse med fremlegget av budsjett 2025.
7. Bystyret ber byrådet utrede muligheten for å bygge et frittstående standard 25 m-svømmeanlegg på tomta i inngangspartiet til Frognerbadet. Utredninga bør vurdere gevinsten av å bruke spillvarme fra is-anleggene på stadion, gjenbruk av Frognerbadets eksisterende garderober og kafeteria og beliggenhet.

Den økonomiske situasjonen i Oslo kommune

Oslo kommunes økonomi er sammenlignet med andre kommuner relativt god, og den har vært stabil de siste årene. Likevel har skiftende byråd de siste årene ført kuttpolitikk overfor tjenestene til innbyggerne i bydelene. Rødt mener at bydelene må settes i stand til å tilby gode tjenester for folk over hele byen.

Rødt legger byrådets budsjett til grunn med en del endringer. Disse dekker vi inn hovedsakelig gjennom økning i eiendomsskatt, andre omprioriteringer og innsparinger ved å kutte ut konsulentbruken og unngå dobbeltarbeid med mer i kommunens virksomheter.

EIENDOMSSKATT

Oslo har over 700 000 innbyggere, og forskjellene på boligstandard er enorme. Noen bor i villaer til 300 millioner, mens andre bor 5 personer i leilighet med 2 soverom. Den eneste muligheten Oslo kommune har til å øke egne inntekter og omfordele fra de rike er med eiendomsskatt. For Rødt er det et selvstendig poeng at eiendomsskatten skal ha en sosial innretning – heller enn å kun være en inntektskilde for kommunen. Sosialistisk politikk handler nemlig ikke om å øke flate skatter og avgifter for alle, men snarere bruke skattesystemet til å bekjempe økonomiske forskjeller.

EIENDOMSSKATT PÅ BOLIG OG FRITIDSEIENDOM

Rødt vil øke skattesatsen fra 3 til 4 promille. Samtidig vil vi øke bunnfradraget med 250.000 kroner, til 4,25 millioner totalt. Dette grepet ville gitt 243 millioner kroner inntekter årlig til Oslo kommune, samtidig som at færre med vanlige boliger betaler eiendomsskatt. På grunn av utregningsmåten for skatten, vil boliger med markedsverdi under 6,2 millioner da slippe skatten helt. Dette maksimerer eiendomsskattens omfordelende effekt.

EIENDOMSSKATT PÅ NÆRING

Rødt vil samtidig øke ytterligere skattesatsen på næringseiendom sammenlignet med forslaget fra det avgåtte rødgrønne byrådet. Det avgåtte byrådet foreslår 3,9 promille, og Rødt ønsker å øke den til 5 promille. Dette grepet ville gitt 379 millioner kroner inntekter årlig til Oslo kommune. Det avgåtte rødgrønne byrådet beskriver presist at eiendomsskattegrunnlaget for en næringseiendom har med få unntak vært uendret siden takseringa i 2016 og skattesatsen for næringseiendom har vært uendret siden 2018. Det betyr at eiere av næringseiendom har betalt det samme beløpet i eiendomsskatt siden 2018.

Disse to endringene på eiendomsskatt bolig og næring ville gitt 622 millioner mer i inntekter til Oslo kommune i 2024. Samtidig ville enda flere folk med vanlige boliger sluppet eiendomsskatt helt.

FOND FOR AVSETNING DRIFTSMIDLER

Fondsmidlene utgjør 1 708 mill. ved utgangen av 2022. Midlene ble avsatt til fond i regnskapet for 2022. Det ble budsjettert med denne fondsavsetningen ved revidering av budsjettet høsten 2022. Behovet for fondsavsetningen må ses i lys av at budsjettert aksjeutbytte måtte reduseres i Tilleggsinnstillingen for budsjett 2023-2026 da regjeringen i statsbudsjettet for 2023 foreslo økt

skattelegging av vannkraftprodusenter som følge av høye strømpriser. Fondsmidlene benyttes til generell finansiering av driftsbudsjettet i perioden 2023-2026. Rødt foreslår å øke bruken av fondet med 300 millioner i 2024.økonomiplanperioden.

Makt og system

Rødt jobber for et sosialistisk samfunn hvor demokrati og medvirkning er en del av hverdagen for alle innbyggere. Vi jobber for å forankre vårt politiske arbeid blant innbyggerne og vil øke folks medbestemmelse gjennom utenomparlamentarisk demokratisk arbeid. Rødt jobber for forandringer gjennom alle organer som vi deltar i. Rødt satser på å få best mulig uttelling for de som har stemt på oss, for å oppnå best mulig resultater for folk flest.

FOLKEVALGTE

Politikerne er valgt inn for å representere befolkningen, det er derfor man også kaller dem for folkevalgte. Som folkevalgt har man et stort ansvar, ikke bare fordi man skal fatte avgjørelser som er av stor betydning, men fordi man også skal forvalte folkets tillit. Når det blir et for stort sprik mellom vanlige folks lønnsnivå og lønnsnivået til de folkevalgte, blir det også en stor ulikhet i hvordan man opplever hverdagen.

Tjener du en million kroner i året, er du blant landets seks prosent høyest lønte. Det er ingen tvil om at lønna til politikere i Oslo kommune i for stor grad gjør dem til en lønnsadel som står for langt unna befolkninga de skal fatte avgjørelser på vegne av. Rødt mener at politikerlønninger må ned til et mer ordinært lønnsnivå. Vi foreslår å kutte lønna til heltidspolitikere i Oslo bystyre med 30 prosent og for byråder og ordfører med 40 prosent.

GOD ØKONOMISK STYRING

Det er mange velferdstjenester i Oslo som trenger å få tildelt mer av fellesskapets penger. Det er viktig at vi ikke sløser med kommunale midler, og at penger som kan brukes på å finansiere velferd ikke forsvinner i privilegert overforbruk, unødig anbudsbyråkrati eller meningsløst høye politikerlønninger.

VERBALFORSLAG

1. Bystyrets vedtak av 29.11.2000 (sak 676) om at lønningene til heltidspolitikere i Oslo øker automatisk i takt med Stortingets vedtak om lønn til stortingsrepresentanter og statsråder, oppheves.
2. Bystyret ber byrådet sørge for at ingen kommunale foretak og kommunalt eide selskaper har høyere godtgjørelse for styremedlemmer enn det bystyrets medlemmer har.
3. Bystyret ber byrådet avskaffe ordninga for ettergodtgjøring for heltidspolitikere i bystyret, byråder og byrådssekretærer.
4. Bystyret ber byrådet endre Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder, slik at ordfører, varaordfører, byråder, byrådssekretærer, ledere- og nestledere i bystyreutvalgene som fratrer i løpet av, eller ved utløpet av valgperioden, har rett til å søke om ettergodtgjøring for inntil en måned.

RØDTS ENDRINGSFORSLAG TIL TALLBUDSJETTET (DRIFT OG INVESTERING)

Her ser du en oversikt over hvilke endringer Rødt har foreslått i byrådets budsjett. Påplussinger betyr den summen Rødt foreslår i tillegg til byrådets budsjettforslag. Kuttforslag innebærer den summen Rødt ønsker å redusere i byrådets budsjettforslag.

Investeringene er økt med nesten en milliard kroner sammenlignet med byrådets innstilling. Vi åpner for å øke låneopptaket for å kunne finne inndekning for alle disse høyst nødvendige prosjektene. Vi har inndekning i budsjettet vårt for nedbetaling av rente- og avdragsutgifter som kommer som følge av økte investeringer. Det vil være direkte uansvarlig å ikke legge inn pengene nå, og la etterslepet bli enda større og dyrere om noen år. Etter Rødts syn er det rom for å disponere midler til både drift og investeringer, uten at gjeldsgraden blir bekymringsfullt høy.

Budsjettet skal endelig vedtas i bystyret 13. desember, det innebærer at Rødt i samarbeid med andre partier kan endre enkelte tallforslag for å skape flertall.

TABELLER OVER ALLE FORSLAG I INVESTERINGSBUDSJETTET			
KAP	Etatsnavn	Tiltak (beskrivelse)	Sum (i 1 000 kr)
185	NOE	Universell utforming-midler skole	130 000
542	BYM	Universell utforming ifm oppgradering av linje 5	35 000
542	BYM	Mål om at 80 % bussholdeplassene skal være universelt utforma	100 000
542	BYM	Oppgradering av kollektivtransport til universell utforming	150 000
542	BYM	Universell utforming- midler uteområder	50 000
185	NOE	Universell utforming på offentlige bygg	150 000
55	BBY	Midler til kjøp av nye kommunale boliger	100 000
55	BBY	Energieffektivisering/etterisoleringstiltak i kommunale boliger	50 000
542	BYM	Åpning av Aurevannsbekken, og fjerning av fremmede arter i Huken	41 000
581	KIF	Reversere ekstramidler til rehabilitering av kirker	-10 000
545	KIF	Midler til kunstgressprosjekter som har behov for planleggingsmidler i 2024	18 800
545	KIF	Midler til ekstrabane på Økern	35 000
545	KIF	Midler til å igangsette nybygging og rehabilitering av kunstgressbaner i 2024, jfm. budsjettinnspill fra NFF Oslo	150 000
		SUM bruttoendring	999 800
		Herav mva.	199 960
		Sum nettoendring	799 840

Fakta:

R = rammetilskudd – permanente tiltak

E = engangssum

Minus foran sum = inntekt i vårt budsjett

TABELLER OVER ALLE FORSLAG I DRIFTSBUDSJETTET

KAP	Etatsnavn	Tiltakt (beskrivelse)	Varighet* (Ramme el. Engangssum)	Sum (i 1 000 kr)
		Helse og sosial		
	Bydel	100% demografikompensasjon for bydelene	R	31 000
	Bydel	Reversere rammekutt i bydelene	E	153 048
428	AIS	Øke Oslobostøtta fra 11 % til 30 %	R	144 000
314	HEI	Søknadsbasert tannhelseordning	R	50 000
	Bydel	Innkjøp av arbeidstøy (sko inkl.) i hjemmetjenesten	R	20 000
315	AIS	Styrke Uteseksjonen i Velferdsetaten	R	5 000
315	AIS	En hel SALTO-stilling i hver bydel og styrke EXIN Oslo	R	10 000
314	HEI	Tilgang til akutt tannlegehjelp for papirløse hos den offentlige tannlegevakten på Tøyen og gi nødvendig helsetilbud til papirløse på helsestasjonene i bydelene	R	5 000
315	AIS	Reversere rammekutt i Velferdsetaten (AIS)	E	6 594
314	HEI	Reversere rammekutt i Helseetaten (HEI)	E	7 665
	Bydel	Økt bemanning og styrke mangfoldskompetansen i barnevernet	R	50 000
	Bydel	Ansette flere jordmødre i helsestasjon	R	25 000
	Bydel	Ansette flere helsesykepleiere i skolehelsetjeneste	R	25 000
	Bydel	Øremerka midler til økt grunnbemanning i hjemmetjenesten	R	50 000
372	SYE	Øremerka midler til økt grunnbemanning på sykehjemmene	R	50 000
	Bydel	Øke sosialhjelpa med 20 %	R	130 000
372	HEI	Oppheve nye sykehjemsprosjekter (KVU) og konkurranseutsetting	E	-5 000
372	HEI	Styrke studentsamskipnaden SiOs psykiske helsetilbud	E	5 000
315	VEL	Kvinnepott (tilskudd til organisasjoner)	R	5 000

TABELLER OVER ALLE FORSLAG I DRIFTSBUDSJETTET

KAP	Etatsnavn	Tiltakt (beskrivelse)	Varighet* (Ramme el. Engangssum)	Sum (i 1 000 kr)
314	HEI	Sikre forsvarlig drift av fengselshelsetjenestene ved Oslo fengsel	E	4 000
315	VEL	Styrke akuttovernatting og lavterskeltilbud for alle bostedsløse uavhengig av landbakgrunn og oppholdsstatus	R	15 000
315	VEL	Tilskudd til frivillige organisasjoner på helse- og sosialfeltet	E	27 095
Kultur og utdanning				
210	OVK	Fjerne kostpenger i kommunale barnehager	R	75 000
	Bydel	Øremerka midler til å øke bemanning i barnehagene, med særlig fokus på leverkårsutsatte områder	R	100 000
210	OVK	Økning av særskilt elevpris med 100 000 kr pr. elev som omfattes av ordningen.	R	15 000
210	OVK	Øremerkede midler til at 10 barneskoler i leverkårsutsatte områder for å ha en ekstra kontaktlærer på hvert trinn	R	56 000
294	AIS	Reversere kutt i rammebevilgningen for Oslo Voksenopplæring.	E	9 000
210	OVK	Styrking av PPT	R	10 000
210	OVK	Gratis utleie av skolebygg til frivillige organisasjoner	R	5 000
	Bydel	Holde fritidsklubbene åpne 5 kvelder i uka, hvor av en kveld i helga	R	10000
	Bydel	Øremerket satsing på de lokale fritidsklubbene	R	40000
500		Tilskudd kulturfeltet	E	10300
		Langsiktig økonomisk støtte til prosjektet Atelierstuen	R	3500
210	OVK	Utvide pilotprosjektet med sekstimersdag til fem nye barnehager	R	25 000
Samferdsel og klima				
711	MOS	gratis kollektivtransport for barn og unge (6-19 år) innenfor sone 1	R	210 000
542	MOS	Reduksjon i bilfritt byliv (prosjekter i Sentrum)	R	-25 000

TABELLER OVER ALLE FORSLAG I DRIFTSBUDSJETTET

KAP	Etatsnavn	Tiltakt (beskrivelse)	Varighet* (Ramme el. Engangssum)	Sum (i 1 000 kr)
542	BYM	Oppsøkende ENØK-rådgivere	R	5 000
542	BYM	Mer midler til prosjekt "hjertesoner"	R	30 000
650	MOS	Brann- og redning – reversere rammekutt	E	2 700
542	MOS	Effektivisere Ruter og igangsette arbeidet med å opprette ett kollektivselskap i Oslo	R	-250 000
542	MOS	Midler til å utrede og legge fram forslag om bedre og mer effektiv kollektivorganisering i Oslo	E	5 000
545	KIF	Oppheve utredningsmidler - plastbakke i Holmenkollen	E	-4 000
545	KIF	Strømstøtte til idretten	E	10 000
542	BYM	Reversere bussrutekutt i Groruddalen	R	10 000
417	AIS	Redusere egenandelen for TT tilsvarende prisene for enkeltbillett i kollektivtransporten sone 1		11 000
545	KIF	Ytterligere styrke Nabolagsklubb	R	10 000
Bolig og byutvikling				
172	NOE	Midler til Boligbygg Oslo KF og øremerkes bygging og utvikling av ikke-kommersielle leie og eieboliger - i samarbeid med ideelle boligbyggerlag	R	100 000
609	BYU	Etablering av boligtilsyn	R	10 000
609	BYU	Økt egenplanlegging og styrke Plan- og bygningsetaten for å få økte saksbehandlingsressurser	R	15 000
172	NOE	Redusere utbytte av kommunale boliger – innsparte midler i Boligbygg Oslo KF brukes til vedlikehold- og boligsosiale tiltak i kommunale boliger	R	50 000
172	NOE	Omdisponere avsetning til boligselskapet Oslobolig AS	R	-50 000
Finans				
810	FIN	Eiendomsskatt bolig, øke bunnfradrag til 4,25 og øke promillesats til 4	R	-243 000
810	FIN	Eiendomsskatt næring, øke promillesats til 4, og fra 2025 og ut perioden til 5%	R	-34 000

TABELLER OVER ALLE FORSLAG I DRIFTSBUDSJETTET

KAP	Etatsnavn	Tiltakt (beskrivelse)	Varighet* (Ramme el. Engangssum)	Sum (i 1 000 kr)
455	NOE	Oslo Business region - kutt	R	-17 000
455	NOE	Campus Oslo - kutt	E	-10 300
455	NOE	Profilering av Oslo kutt	E	-15 000
455	NOE	Tilskuddsordning for innovasjon i kommunale virksomheter - Smart Oslo	E	-8 000
455	NOE	Kutt i Innovasjonsprogram Oslo	E	-13 800
	Alle	Redusert konsulentbruk under MOS, NOE, OVK og BLK	R	-200 000
	Alle	Midler til å kunne erstatte konsulenter med faste ansatte og bruke kompetansen internt i kommunen på tvers av etater og virksomheter	R	50 000
60	NOE	Økt utbytte fra Oslo Havn til bykassa	R	-15 000
122	FIN	Oppheve Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen	E	-10 000
192	FIN	Usikkerhetsavsetning sosialhjelp	E	-30 000
455	NOE	Oppheve næringsutvikling	E	-4 000
	Alle	Generell reduksjon på PR- og kommunikasjon i alle etater og virksomheter	R	-20 000
455	NOE	Innovasjonsdistrikter/Oslo som kunnskapshovedstad - oppfølging av campusstrategi	E	-10 300
120	BLK	Ytterligere rammekutt BLK/ byrådsavdelingene	R	-10 000
120	BLK	Oslo Freedom Forum	E	-700
120	BLK	Ytterligere rammereduksjon kap. 120 - avskaffe etterlønn	R	-10 000
100	BYS	30% lavere lønn for heltidspolitikere og 40% for ordfører	R	-4 000
120		40 % lavere lønn til fulltidspolitikere, byrådet	R	-4 600
19409	Fond	Ytterligere bruk av fond for avsetning driftsmidler	R	350 000
940	(FIN) Disposisjonsfond	Redusert avsetning til premieavviksfondet	E	300 000
455	NOE	Stoppe støtten til C40-kontoret	R	-2 000
455	NOE	Fotballbaner for jenter og gutter i Syria - Quamishlo	R	1 000

TABELLER OVER ALLE FORSLAG I DRIFTSBUDSJETTET

KAP	Etatsnavn	Tiltakt (beskrivelse)	Varighet* (Ramme el. Engangssum)	Sum (i 1 000 kr)
120	BLK	Økonomisk støtte til Norsk folkehjelp for hjelpearbeidet i Gaza og Palestina	R	15 000
120	FIN	Økt tilskudd til Fairplay bygg	E	3 000
SUM driftsendringer				74 202

Rødt ønsker å overføre fra drift til investering 44 836

Byrådet foreslår å overføre fra drift til investering 41 090

TILSKUDD TIL KUNST OG KULTUR

Kapittel	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
500	KIF	FolkOrg	+500
500	KIF	SPKRBOX	+500
500	KIF	Fargespill Oslo	+150
500	KIF	Galleri Format Oslo	+250
500	KIF	KLODEN	+1500
500	KIF	RadiOrakel	+800
500	KIF	Murbyen Oslo	+500
500	KIF	Black History Month	+400
500	KIF	Rom for Dans	+500
500	KIF	Kunstnerforbundet	+500
500	KIF	Oslo dokumentarkino	+200
500	KIF	Tekstlab	+500
500	KIF	Unge Kunstneres Samfunn	+400
500	KIF	Akerselva trebåtforening	+400
500	KIF	Det andre teateret	+500
500	KIF	KIGO - Kultur i Gamle Oslo	+300
500	KIF	Kultur på tegnspråk	+300
500	KIF	MIRA-senteret	+1000
500	KIF	CAK - Afrikansk Kulturinstitutt	+500
500	KIF	Holmlia Kulturhavn	600
SUM			10 300

TILSKUDD TIL FRIVILLIGE ORGANISASJONER PÅ HELSE- OG SOSIALFELTET

Kapittel	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
315	VEL	ROS - Rådgivning om spiseforstyrrelser	+2000
315	VEL	Norges Døveforening- Oslo	1500
315	VEL	Maritastiftelsen Bo	+600
315	VEL	Maritastiftelsen Ung	+345
315	VEL	Maritastiftelsen Kaféen	1000
315	VEL	Fontenehuset Sentrum	+500
315	VEL	Fontenehuset Oslo Øst	+500
315	VEL	Fontenehuset Oslo Sør	+500
315	VEL	LIN - Likestilling, Inkludering og Nettverk - drift	+300
315	VEL	Skeiv Verden Oslo og Viken - drift	+600
315	VEL	Skeiv Verden Oslo og Viken - fyrtårnet	+600
315	VEL	Sub Church	+500
315	VEL	Kirkens Bymisjon, Gatejuristen	+300
315	VEL	Bydelsmødre - prosjekt Bydelsfedre	+1000
315	VEL	DiMe- Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken	+400
315	VEL	LHLs internasjonale tuberkulosestiftelse	+100
315	VEL	Norges Handikapforbund Oslo	+400
315	VEL	Kirkens SOS Oslo	+2000
315	VEL	FRI Oslo og Viken - drift	+100
315	VEL	Oslo Røde Kors - Nettverk etter soning	+500
315	VEL	Mental Helse Ungdom	+200
315	VEL	Jussbuss	+200
315	VEL	Juridisk rådgivning for kvinner	+600

TILSKUDD TIL FRIVILLIGE ORGANISASJONER PÅ HELSE- OG SOSIALFELTET

Kapittel	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
315	VEL	FFO (Funksjonshemmedes Fellesorganisasojn) Oslo	+500
315	VEL	Norges Blindeforbund - Oslo Fylkeslag	+850
315	VEL	KFUM- KFUK Forandringshuset	+500
315	VEL	HivNorge	+300
315	VEL	Foreningen For Human Narkotikapolitikk	+150
315	VEL	Leieboerforeningen - prosjekt ny kommunal leieboerorganisasjon	+100
315	VEL	Bipolarforeninga	500
315	VEL	Stiftelsen Amatheia	500
315	VEL	Skeivt Kristent Nettverk Oslo	100
315	VEL	Bydelsmødre Norge	+1000
315	VEL	Rådet for kjønns- og seksualitetsmangfold	2000
315	VEL	Stiftelsen Fransiskushjelpen	2000
315	VEL	Fattighuset Drift	500
315	VEL	Stiftelsen Ung samtale	+100
315	VEL	Selvhjelp- og ressurscenter for Overvektige	+500
315	VEL	Pride art	+750
315	VEL	Flerkulturell doula	+2000
315	VEL	Kristent interkulturelt arbeid (KIA)	+900
	Sum		27095

